

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård, lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt lagen om tillsyn över privat socialservice

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om privat hälso- och sjukvård, lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt lagen om tillsyn över privat socialservice skall ändras. Genom de föreslagna ändringarna införs ett riksomfattande register över dem som tillhandahåller privat service med uppgifter om privata socialserviceproducenter och producenter av privata hälsovårdstjänster. Registret skall bestå av delar som gäller privata socialserviceproducenter, privata producenter av hälsovårdstjänster och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Syftet med registret är att förbättra erhållandet av uppgifter om hälso- och sjukvårdstjänster och socialservice som tillhandahålls på privat basis. Register stöder också tillståndsförvaltningen och tillsynen samt svarar på informationsbehov på riksnivå. De uppgifter som skall tas in i registret fås från de tillståndsansökningar, start- och ändringsanmälningar samt verksamhetsberättelser som skall tillställas länsstyrelserna. De uppgifter som samlas in tjänar också statistikföringen på riksnivå. Det föreslås därför att bestämmelserna om de nämnda anmälningarna och berättelserna skall ändras så att de uppgifter som behövs för registret och statistikföringen kan fås ur anmälningarna om berättelserna.

Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna skall tillsammans vara registeransvariga. Rättsskyddscentralen för hälsovården skall svara för det tekniska underhållet av registret. Registret betjänar olika myndigheter i deras verksamhet till den del de behöver uppgifter om socialservice och hälsovårdstjänster som ordnas på privat basis. Avsikten är att en databas för allmänt bruk

skall tas fram ur en del av registret så att de som anlitar privat service och andra som behöver uppgifter om privat service, via databasen kan få uppgifter om privata företag, sammanslutningar och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården som tillhandahåller socialservice och hälsovårdstjänster.

Enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården skall yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som självständigt utövar sitt yrke anmäla sin verksamhet hos Rättsskyddscentralen för hälsovården. Det föreslås att bestämmelserna om anmälningsskyldigheten revideras så att skyldigheten i fortsättningen baserar sig på lagen om privat hälso- och sjukvård och så att anmälan skall göras hos länsstyrelsen. Uppgifterna om verksamheten skall föras in i det riksomfattande registret över dem som tillhandahåller privat service. Med anledning av ändringen avförs uppgifterna om självständig yrkesutövning ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Det föreslås vidare att tillstånds- och årsavgifter skall tas ut hos producenterna av privat socialservice och privata hälsovårdstjänster. Registreringsavgifter föreslås för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare samt för socialserviceproducenter som utövar verksamhet som skall anmälas. Med avgifterna täcks kostnaderna för tillståndsförvaltningen och registret över dem som tillhandahåller service.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2006.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge	3
1.1. Privata hälsovårdstjänster	3
1.2. Privat socialservice	5
1.2.1. Lagstiftning	5
1.2.2. Uppföljning och omfattning av verksamheten	5
1.3. Missförhållanden inom övervakningen och uppföljningen av privat socialservice och privata hälsovårdstjänster	6
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	7
2.1. Riksomfattande register över dem som tillhandahåller privat service.....	7
2.2. Självständiga yrkesutövare.....	9
3. Propositionens konsekvenser	9
3.1. Ekonomiska konsekvenser	9
3.2. Organisatoriska konsekvenser	10
4. Beredningen av propositionen	10
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	11
DETALJMOTIVERING.....	11
1. Lagförslag.....	11
1.1. Lagen om privat hälso- och sjukvård	11
1.2. Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.....	15
1.3. Lagen om tillsyn över privat socialservice.....	16
1.4. Närmare bestämmelser	19
2. Ikraftträdande.....	19
3. Lagstiftningsordning	19
LAGFÖRSLAGEN.....	21
om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård	21
om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ..	24
om ändring av lagen om tillsyn över privat socialservice	25
BILAGA.....	29
PARALLELLTEXTER.....	29
om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård	29
om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ..	35
om ändring av lagen om tillsyn över privat socialservice	36

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Privata hälsovårdstjänster

Lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) trädde i kraft vid ingången av 1991. Syftet med lagen var framför allt att skapa förutsättningar för privat hälso- och sjukvård av god kvalitet och för patientsäkerhet. För detta behövdes tillräckligt övergripande tillsyn, där hörnstenen utgjordes av tillståndsplikt för privata hälso- och sjukvårdstjänster. Den myndighet som beviljar tillstånd kan då i samband med beviljandet bedöma om personalens storlek och utbildningsnivå samt lokaliteterna och anordningarna är tillbörliga. På så vis säkras tillståndssystemet effektivt också nivån på verksamheten i medicinskt hänseende.

Tillstånd krävs av alla privata personer och bolag, andelslag, stiftelser, föreningar och andra sammanslutningar som producerar hälsovårdstjänster. Ett undantag är dock arbetsgivare som själva ordnar företagshälsovårdsservice för sina anställda. Tillstånd krävs inte heller för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare. Tillstånd beviljas av länsstyrelsen i det län inom vilket verksamheten bedrivs.

Länsstyrelsen underrättar Folkpensionsanstalten och hälsovårdsnämnden eller motsvarande kommunala organ i den kommun där serviceproducenten är belägen om att verksamheten inleds. Om tjänsterna ändras väsentligt eller tillhandahållandet av dem upphör, skall det anmälas till länsstyrelsen. Om verksamheten förändras väsentligt, kan länsstyrelsen förplikta serviceproducenten att ansöka om ett nytt tillstånd. Enligt 10 § skall serviceproducenterna årligen lämna länsstyrelsen en verksamhetsberättelse.

För övervakning och uppföljning av verksamheten förutsätts att länsstyrelserna har tillgång till tillräckliga uppgifter om de verksamhetsenheter som beviljats tillstånd och om deras verksamhet. För ändamålet har varje länsstyrelse fört egna register över de privata verksamhetsenheter inom hälso- och

sjukvården som finns inom länsstyrelsens område. I praktiken har det inte längre gått att förnya ADB-registren, som i dagens läge redan bygger på rätt gammal teknik. Datainnehållet i registren motsvarar inte heller längre behoven inom tillståndsförvaltningen.

Eftersom privata producenter av hälso- och sjukvårdstjänster har införts bara i register vid länsstyrelsernas olika verksamhetsenheter, finns det inte i Finland någon gemensam databas med uppgifter om alla hälso- och sjukvårdstjänster som tillhandahålls på privat basis. Avsaknaden av ett riksomfattande register fördröjer erhållandet av information om verksamheten vid verksamhetsenheter som beviljats tillstånd, förändringar i deras personal och ägarförhållanden samt upphörande av verksamheten och försvårar möjligheterna att finna de upplysningar som behövs för tillsynen.

Av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som utövar sitt yrke självständigt förutsätts inte något tillstånd enligt lagen om privat hälso- och sjukvård. Enligt 20 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), nedan *lagen om yrkesutbildade personer*, skall yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården dock innan verksamheten inleds göra en anmälan om självständig yrkesutövning hos Rättsskyddscentralen för hälsovården. I anmälan skall enligt 15 § i förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994), nedan *förordningen om yrkesutbildade personer*, förutom personuppgifter också nämnas tjänstgöringsplats och uppgift om bostad, arten av det yrke som utövas självständigt och tidpunkten då yrkesutövningen inleds. På motsvarande sätt skall en anmälan göras också när självständig yrkesutövning upphör. Med stöd av 24 a § i lagen om yrkesutbildade personer skall uppgift om självständig yrkesutövning införas i det centralregister över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som förs av Rättsskyddscentralen för hälsovården.

I dagens läge går det inte att bedöma hur pass heltäckande de uppgifter som anmälts

till registret är eller att övervaka att anmälningar görs. För närvarande finns det inte heller heltäckande uppgifter om innehållet i de tjänster som yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården tillhandahåller som självständiga yrkesutövare.

De uppgifter som samlats i registret vid Rättsskyddscentralen för hälsovården ställs inte i tillräcklig grad till länsstyrelsernas förfogande. När en självständig yrkesutövare enligt avtal utövar verksamhet i anslutning till en privat verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården, försöker länsstyrelsen samla statistiska uppgifter om verksamheten via verksamhetsutövaren. Yrkesutövare inom hälso- och sjukvården är dock inte skyldiga att lämna sådana uppgifter. Det kan ytterligare konstateras att om yrkesutövarna är verksamma i lokalteter som de själva skaffat, står uppgifterna om omfattningen av och innehållet i deras verksamhet i praktiken helt utanför uppföljningen och statistikföringen.

Uppföljning och omfattning av verksamheten

Det finns inte något heltäckande riksomfattande register över verksamheterna inom privat hälso- och sjukvård eller över dess omfattning. Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, nedan *Stakes*, har hos länsstyrelserna samlat in statistiska uppgifter om den privata hälso- och sjukvården. De insamlade uppgifterna är trots allt bristfälliga, eftersom yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare inte är skyldiga att lämna myndigheterna uppgifter enligt verksamhetsberättelserna. I kombination med det allt mångformigare servicesystemet har avsaknaden av ett heltäckande riksomfattande register lett till inte bara varierande behovsprövning utan också bristfälliga uppgifter som beskriver den privata hälso- och sjukvården. Problem har också uppstått på grund av att de uppgifter som behövs för tillsynen inte är tillgängliga på ett heltäckande sätt.

Vid utgången av 2002 fanns det sammanlagt 2 967 giltiga tillstånd enligt lagen om privat hälso- och sjukvård. De viktigaste verksamhetsområdena var medicinsk rehabilitering, läkar- och tandläkarmottagning, fö-

retagshälsovård och laboratorieverksamhet. Det fanns vårdplatser vid 45 verksamhetsställen. Årligen beviljas ca 160 nya tillstånd och ca 200 tillstånd ändras.

Den privata hälso- och sjukvården sysselsätter mer än 18 000 personer på heltid och ca 15 000 på deltid. Största delen av de sistnämnda är läkare, som samtidigt är anställda inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Sammanlagt ca 13 000 yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är verksamma som självständiga yrkesutövare. Av dem är mer än 7 000 läkare, mer än 2 000 tandläkare och knappt 4 000 andra yrkesutövare.

År 2002 rörde sig de totala hälso- och sjukvårdskostnaderna kring 10,2 miljarder euro, varav andelen för serviceproduktionen inom den privata hälso- och sjukvården uppgick till ca 1,7 miljarder euro. De totala hälso- och sjukvårdskostnaderna utgjorde 7,3 procent av bruttonationalprodukten. Den privata hälso- och sjukvårdens andel var knappt 1 procent. Enligt Folkpensionsanstaltens statistik har utgifterna för privat hälso- och sjukvård i Finland utgjort en nästan lika stor andel av bruttonationalprodukten allt sedan 1960-talet. Den kommunala hälso- och sjukvårdens köp av tjänster av privata serviceproducenter har däremot varit på uppåtgående. År 2002 köptes inom primärvården tjänster av privata serviceproducenter till ett belopp av ca 66 miljoner euro och inom den specialiserade sjukvården köptes tjänster till ett belopp av 96 miljoner euro, dvs. sammanlagt 162 miljoner euro. Försäljningen av tjänster till den offentliga hälso- och sjukvården rörde sig därmed kring 12 procent av den privata hälso- och sjukvårdens totala volym. Två år tidigare rörde sig försäljningen till den offentliga sektorn kring 100 miljoner euro. Försäljningen hade således ökat med ca 60 procent på två år.

Det finns självständiga yrkesutövare i anslutning till flera privata hälso- och sjukvårdsföretag. Strävan är att samla in uppgifter enligt verksamhetsberättelserna om yrkesutövarnas verksamhet även om de inte omfattas av företagets tillstånd. Enligt *Stakes* statistiska uppgifter från 2002 uppsöktes fysioterapeuter som utövade sitt yrke självständigt av nästan 160 000 klienter under året.

Privata serviceproducenter och yrkesutövare i deras lokaliteter uppsöktes av sammanlagt nästan 1 000 000 fysioterapiklienter. Sammanlagt ca 800 000 patienter uppsökte privat tandvård, och av dem uppsökte ca 300 000 en privat yrkesutövare. Enligt tillgängliga uppgifter rörde sig det sammanlagda antalet öppenvårdsbesök inom den privata hälso- och sjukvården kring 16,5 miljoner. Stakes register ger trots allt inte en helt tillförlitlig bild av arten och omfattningen av den privata hälso- och sjukvården, eftersom systemet för insamling av uppgifter är bristfälligt och otillförlitligt. På motsvarande sätt uppgick antalet besök inom den kommunala öppna hälso- och sjukvården till ca 36,5 miljoner år 2002.

1.2. Privat socialservice

1.2.1. Lagstiftning

Lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996), nedan *tillsynslagen*, trädde i kraft vid ingången av 1997. Lagberedningen inleddes i en situation där utbudet på privat socialservice höll på att öka, vilket förutsatte effektivare myndighetstillsyn. Syftet med lagen är att trygga klientens ställning och säkerställa servicens kvalitet. Syftet är också att de myndigheter som styr utvecklingen av socialservicen skall få behövliga uppgifter om omfattningen av och verksamhetsätten inom den privata socialservicen. Tillsynen över de tjänster som avses i lagen ankommer på länsstyrelsen samt på den kommun där tjänsterna tillhandahålls. Tillsynsmyndighet i kommunen är det organ som ansvarar för socialvården eller den tjänsteinnehavare som organet utsett. Kommunerna skall lämna länsstyrelsen uppgifter för det register som länsstyrelsen för över dem som tillhandahåller privat service.

För tillhandahållande av socialservice dygnet runt behövs det enligt 5 § i tillsynslagen tillstånd av länsstyrelsen innan verksamheten inleds eller ändras väsentligt. Av tillståndet skall framgå serviceproducentens verksamhetsområde och verksamhetens omfattning. Länsstyrelsen skall underrättas, om verksamheten upphör. Länsstyrelsen skall inspektera en privat verksamhetsenhet som bedriver

serviceverksamhet dygnet runt så snart som möjligt efter att länsstyrelsen har fått ansökan om inledande eller ändring av verksamheten.

Enligt 6 § gäller att innan verksamheten inleds, ändras väsentligt eller upphör skall en privat serviceproducent som bedriver annan verksamhet än verksamhet dygnet runt göra en skriftlig anmälan till den kommun där tjänsterna tillhandahålls. Av anmälan skall framgå serviceproducentens verksamhetsområde och verksamhetens omfattning. En serviceproducent som fått tillstånd av länsstyrelsen för sin verksamhet behöver inte göra någon särskild anmälan om annan privat socialserviceverksamhet.

Privata serviceproducenter som fått tillstånd skall årligen lämna länsstyrelsen en verksamhetsberättelse (10 § i tillsynslagen). I verksamhetsberättelsen skall nämnas de ändringar som har skett beträffande personalen, lokaliteterna och verksamheten. Serviceproducenter som tillhandahåller service som skall anmälas behöver inte lämna någon verksamhetsberättelse.

I 7 § i tillsynslagen föreskrivs att länsstyrelsen skall föra ett register över de privata socialserviceproducenter som är verksamma i områdets kommuner och över de sektorer inom vilka de är verksamma. Varje länsstyrelse inför i sitt eget register dem som tillhandahåller service, både de som utövar tillståndspliktig verksamhet och de som utövar verksamhet som skall anmälas. Länsstyrelsernas registeruppgifter har inte samlats i någon riksomfattande databas, vilket försvårar t.ex. olika myndigheters möjligheter att få sådana uppgifter om privat socialservice som de behöver för att kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter.

1.2.2. Uppföljning och omfattning av verksamheten

Stakes samlar årligen in statistiska uppgifter om privata socialserviceproducenter och deras verksamhetsenheter. Stakes statistikföring omfattar både egentlig företagsverksamhet och serviceverksamhet som utövas av organisationer och sammanslutningar som inte strävar efter vinst. Enheter som verkar uteslutande med frivilliga krafter statistikförs inte.

Antalet tillhandahållare av privat socialservice har ökat kraftigt under de senaste åren. Enligt de statistiska uppgifter som Stakes samlat in fanns det 3 143 verksamma privata verksamhetsenheter inom socialservicen vid utgången av 2003. Det vanligaste ansvarsområdet inom privat socialservice består av servicehus och grupphem (år 2003 huvudsaklig service för 39 procent av enheterna, dvs. 1 231 enheter). På andra plats kom tillhandahållare av barndagvård (675 verksamhetsenheter). Institutions- och familjevård för barn och unga var det tredje vanligaste huvudsakliga ansvarsområdet med 381 producenter. Något under hälften av de privata socialserviceställena är tillståndspliktiga.

Sammanlagt ca 28 500 personer var anställda vid verksamhetsenheterna. Siffran inbegriper inte frivilligarbetare. Sammanlagt ca 25 000 personer utförde klientarbete, av dem 20 000 på heltid. Förvaltningsuppgifter och övriga uppgifter sköttes av 3 500 personer.

Barn i privat dagvård utgör en av de största klientgrupperna inom den privata socialservicen. Vid utgången av 2003 fick ca 17 500 barn privat dagvård. Dessutom deltog ca 1 800 barn i lekverksamhet. Cirka 2 700 barn och unga fick privat familjehem- och institutionsvård. Vid utgången av 2003 fanns det 2 400 åldringar på privata åldringshem och 470 personer var klienter inom institutionservice för handikappade. Vid utgången av förra året anlätade mer än 26 000 personer privat boendeservice. År 2003 fick sammanlagt 57 349 klientfamiljer privat hemvårdshjälp och 38 000 personer var klienter inom andra stödtjänster. Andra former av privat socialservice och privata verksamhetsenheter som klassificeras i Stakes statistik är stödboende, mödra- och skyddshem, dagvård för äldre och handikappade, arbets- och aktivitetscenter för utvecklingsstörda, arbetscentraler för funktionshindrade, dag- och servicecentraler, privata A-kliniker, ungdomsstationer, boendeserviceenheter, korttidshem och tillnykt-ringsstationer, avgiftningsstationer och rehabiliteringsinrättningar.

Det har årligen inrättats i genomsnitt 420 nya verksamhetsställen som tillhandahåller socialservice. Av dem drivs 160 av organisationer och 260 är företagsbaserade. Organisationerna har inrättat nya verksamhetsställen

mest för boendeservice, dagverksamhet och hemservice. De fyra vanligaste servicebranscherna för företagens nya verksamhetsställen är boendeservice, hemservice, institutions- och familjevård för barn samt barn-daghem.

1.3. Missförhållanden inom övervakningen och uppföljningen av privat socialservice och privata hälsovårdstjänster

Verksamheten med privat socialservice och privata hälsovårdstjänster är till största delen ändamålsenlig, och nivån motsvarar i hög grad nivån på den offentliga servicen. Exempelvis när kommunerna köper tjänster av privata serviceproducenter gäller enligt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) att servicen skall motsvara den nivå som krävs av kommunens egna tjänster, och enligt 3 § 2 mom. i lagen om tillsyn över privat socialservice skall personalen inom den privata sektorn ha samma behörighet som krävs av kommunens eller samkommunens yrkesutbildade socialvårds-personal i motsvarande uppgifter.

En betydande svaghet inom övervakningen och uppföljningen av servicesystemet är att den är uppdelad på flera olika parter. Vid sidan om social- och hälsovårdsministeriet har kommunala myndigheter, länsstyrelserna, Rättsskyddscentralen för hälsovården, Stakes, Strålsäkerhetscentralen, Läkemedelsverket och arbetarskyddsmyndigheterna uppgifter som hänför sig till uppföljning, övervakning och utveckling av privat service. Dessutom har Folkpensionsanstalten och skattemyndigheten behov av information som gäller privata serviceproducenter. Information om privat service kan dock inte fås centraliserat från ett enda ställe, vilket försvårar de ovan nämnda instansernas möjligheter att fullgöra de uppgifter som de ansvarar för.

Den splittrade informationen om verksamheten gör det också svårare för de kommuner och samkommuner som ansvarar för ordnandet av offentlig social- och hälsovård att skaffa tjänsterna av privata serviceproducenter. Kommunerna och samkommunerna har utvidgat användningen av privata köpta tjänster, men svårigheterna att få uppgifter

om serviceproducenterna kan försvåra planeringen av anskaffningarna och en ändamålsenlig konkurrensutsättning av de tjänster som skall anskaffas.

Även enskilda medborgare har bristfälliga möjligheter att få uppgifter om privat service, vilket kan vålla problem bl.a. när någon är missnöjd med de tjänster han eller hon har fått och vill kontakta de ansvariga personerna vid det företag som tillhandahållit tjänsterna eller patientombudsmannen.

Socialserviceproducenter som utövar tillståndspliktig verksamhet lämnar årligen in sina verksamhetsberättelser till länsstyrelserna. Dessutom samlar Stakes årligen in statistiska uppgifter direkt av privata socialserviceproducenter och deras verksamhetsenheter. Stakes statistikenkät och länsstyrelsernas insamling av uppgifter enligt verksamhetsberättelserna har utförts separat, eftersom de skiljer sig från varandra i fråga om innehåll, tidtabellen och täckningen. Det har varit ett problem att bl.a. serviceproducenterna i viss mån har blandat samman de två insamlingarna av information. Det handlar också om att utföra överlappande arbete.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1. Riksomfattande register över dem som tillhandahåller privat service

I dagens läge för länsstyrelsernas social- och hälsovårdsavdelningar separata register över privata socialserviceproducenter och producenter av privata hälso- och sjukvårdstjänster inom varje regional enhet. Det finns sammanlagt tolv enheter. Tidsenlig information om socialservice och hälsovårdstjänster som produceras på privat basis bör kunna fås från ett enda ställe. De personer som anlitar tjänsterna, de myndigheter som ansvarar för tillsynen över verksamheten och de kommuner och samkommuner som köper tjänsterna kan då i behövlig utsträckning få uppgifter om privata företags och yrkesutövares verksamhet. Centraliserad tillgång till uppgifterna tryggar kvaliteten på tjänsterna och därmed deras säkerhet och ändamålsenlighet, tillsynen över verksamheten och medborgarnas möjligheter att få information. För dem som

utövar hälso- och sjukvård på privat basis och för dem som tillhandahåller privat socialservice är det å andra sidan bra om kontakterna i anslutning till utövandet av verksamheten i så hög grad som möjligt kan skötas via en enda myndighet.

Förfarandena inom tillståndsförvaltningen har utformats något olika vid olika länsstyrelser och till och med inom länsstyrelserna vid de olika regionala enheterna. Situationen kan inte anses vara tillfredsställande, utan målet bör vara att nå en så enhetlig tillståndsförvaltningspraxis som möjligt i hela landet.

Verksamhetsberättelserna för privata verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården tillställs för närvarande länsstyrelsen varje år, bortsett från de berättelser som gäller sjukhusverksamhet. Uppgifterna i verksamhetsberättelserna om sjukhusverksamhet sänds direkt till Stakes, som använder uppgifterna för sitt statistikväsende. Från Stakes sänds verksamhetsberättelserna till länsstyrelserna. Självständiga yrkesutövare är däremot inte skyldiga att tillställa tillsynsmyndigheterna uppgifter om sin verksamhet enligt verksamhetsberättelserna.

För den privata socialservicens vidkommande råder för närvarande en situation där både länsstyrelserna och Stakes samlar in uppgifter hos socialserviceproducenterna. Serviceproducenter som beviljats tillstånd skall årligen lämna in en verksamhetsberättelse till länsstyrelserna. Stakes samlar i sin tur in uppgifter genom statistikenkäter. För att kunna sända enkäterna får Stakes två gånger om året socialserviceproducenternas adressuppgifter av länsstyrelserna. Uppgifter samlas in om både tillståndspliktig verksamhet och verksamhet som skall anmälas. Dessutom samlas uppgifter in direkt hos kommunerna. Uppgifterna samlas in vid olika tidpunkter så att Stakes har begärt de statistiska uppgifterna årligen senast den 15 februari, och verksamhetsberättelserna om tillståndspliktig verksamhet skall ha tillställts länsstyrelserna senast den 31 maj. En följd av den nuvarande praxisen är att överlappande uppgifter samlas in, samtidigt som alla uppgifter som behövs trots allt inte är tillgängliga. Avsikten är därför att 9 § i förordningen om tillsyn över privat socialservice skall ändras så att uppgifterna i verksamhetsberättel-

serna skall tillställas länsstyrelsen senast den 28 februari. Uppgifterna kan i praktiken också samlas in så att Stakes sköter insamlingen i länsstyrelsernas namn enligt deras gemensamma uppdrag.

I fråga om socialservice har ingen verksamhetsberättelse behövt lämnas in till länsstyrelsen över service som skall anmälas, dvs. andra än tjänster dygnet runt. I denna proposition föreslås inte några ändringar på denna punkt.

För att de uppgifter om privat socialservice och privata hälsovårdstjänster som länsstyrelserna får och samlar in skall vara tillgängliga också för andra som behöver uppgifterna bör uppgifterna samlas i ett enda informationssystem på riksnivå, ur vilket uppgifter kan lämnas ut till de myndigheter som behöver dem.

För att åstadkomma detta föreslås att det inrättas ett informationssystem på riksnivå med samlade uppgifter om privata socialserviceproducenter, producenter av hälsovårdstjänster och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Informationssystemet (*registret över dem som tillhandahåller privat service*) skall innehålla uppgifter om bl.a. hälso- och sjukvårdstjänsternas samt socialservicens art, verksamhetsställen och förändringar i verksamheten, ansvariga personer, verksamhetens omfattning och tillsynsåtgärder. Registret skall varje år kompletteras med åtminstone uppgifterna enligt verksamhetsberättelserna. Det föreslås att Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelsen tillsammans skall vara registeransvariga. Rättsskyddscentralen för hälsovården, som redan nu för ett riksomfattande register över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, skall också svara för registret i tekniskt hänseende och i första hand också för registerrapporterna.

Det nya registret genomförs tekniskt så att uppgifterna om privata socialserviceproducenter, privata producenter av hälsovårdstjänster och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården ingår i samma informationssystem. Användningen av informationssystemet administreras så att det behövs separata användarnamn för de olika delarna. De som ansvarar uteslutande för tillstånds- och tillsynsärenden som gäller privat social-

service får då inte tillgång till t.ex. uppgifterna om självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården och kan inte heller göra registeranteckningar om dessa.

Avsikten är dessutom att en databas som är tillgänglig via Internet skall tas fram ur registret. Databasen skall innehålla bl.a. serviceproducenternas och de självständiga yrkesutövarnas namn och kontaktuppgifter i anslutning till företags- eller yrkesverksamheten. Databasen förbättrar både konsumenternas och andra parter möjligheter att få uppgifter om privat socialservice och privata hälsovårdstjänster. De som anlitar tjänsterna kan bl.a. försäkra sig om att den som tillhandahåller servicen har godkänts av myndigheten och har tillstånd för verksamheten. För serviceproducenterna innebär en offentlig databas med uppgifter om all privat socialservice och alla privata hälsovårdstjänster i Finland en ny kanal för att informera intresserade om de tjänster som produceras.

Ett gemensamt informationssystem som på ett övergripande sätt omfattar privat hälso- och sjukvård och privat socialservice och som benämns registret över dem som tillhandahåller privat service gör det möjligt att få en tillförlitligare bild än för närvarande om arten och omfattningen av tjänster som produceras på privat basis. Registret tjänar huvudsakligen behov i anslutning till den tillsyn och styrning av verksamheten som utövas av länsstyrelsernas social- och hälsovårdsavdelningar och av Rättsskyddscentralen för hälsovården samt Folkpensionsanstaltens behov av information bl.a. vid betalning av sjukförsäkringsersättningar som baserar sig på anlitande av privata hälsovårdstjänster.

Registret utnyttjas också för statistik på riksnivå och regional nivå samt för bedömning av hur pass heltäckande servicesystemet är. Statistikmyndigheten Stakes skall få uppgifter ur registret med stöd av lagen om statistikväsendet vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (409/2001). Enligt de föreslagna bestämmelserna skall Folkpensionsanstalten och Stakes ha rätt att med hjälp av teknisk anslutning få de uppgifter de behöver för att fullgöra sina lagstadgade uppgifter.

Eftersom ett och samma företag kan tillhandahålla socialservice och hälsovårdstjän-

ter inom flera än ett läns område, betjänar det riksomfattande registret också samordningen av tillståndsförfarandet mellan länsstyrelserna.

2.2. Självständiga yrkesutövare

För bedömning av de samlade hälso- och sjukvårdstjänsterna bör alla som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster på privat basis börja omfattas av likadan ledning och tillsyn av länsstyrelserna oavsett om det är fråga om verksamhet på basis av ett tillstånd eller självständig yrkesverksamhet. För närvarande finns det knappast alls några tillgängliga uppgifter om verksamheten för dem som utövar sitt yrke självständigt, vilket i betydande grad påverkar länsstyrelsernas möjligheter att följa och övervaka verksamheten. Det föreslås därför att också självständiga yrkesutövare skall göra en anmälan hos länsstyrelsen om att verksamheten inleds samt årligen lämna in en verksamhetsberättelse. Länsstyrelsen skall sörja för att uppgifterna enligt verksamhetsberättelserna förs in i registret över dem som tillhandahåller privat service.

Enligt 2 § 2 mom. i lagen om privat hälso- och sjukvård kan också en enskild vara en serviceproducent som avses i lagen. I enskilda fall kan det vara svårt att göra en gränsdragning mellan självständiga yrkesutövare och serviceproducenter som behöver tillstånd. Som utgångspunkt kan dock anses att om tillstånd söks för verksamheten skall tillstånd enligt ovan nämnda bestämmelse beviljas också en enskild, om de övriga villkoren för tillstånd uppfylls. I annat fall betraktas en enskilds verksamhet som självständig yrkesutövning, om inte något annat följer av särskilda skäl. Att en självständig yrkesutövare har firma är inte ensamt ett sådant särskilt skäl.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

Inrättandet av ett riksomfattande register över dem som tillhandahåller privat service medför kostnader om ca 240 000 euro. Förändring av registret medför dessutom årliga kostnader om ca 170 000 euro för Rätts-

skyddscentralen för hälsovården.

Avsikten är att kostnaderna för förändring av registret skall täckas med avgifter som tas ut hos privata serviceproducenter. De tillstånd av länsstyrelserna som förutsätts för privat hälso- och sjukvård och privat socialservice är redan nu avgiftsbelagda. Bestämmelser om avgifterna finns i inrikesministeriets förordning om avgifterna för länsstyrelsens prestationer (1128/2003). Tillståndsavgiften är 210 euro. Ett undantag är tillståndsavgiften för privata barnskyddsanstalter, som är 135 euro. Dessutom tas en annan avgift ut för ändring av tillståndet och för godkännande av den ansvariga föreståndaren för hälso- och sjukvårdstjänster som avgörs som ett separat ärende.

Det föreslås att bestämmelserna om avgifter revideras så att avgifterna inte täcker enbart kostnaderna för handläggningen av tillstånd utan också kostnaderna för förändring av registret. Som helt nya avgifter införs registreringsavgifter för yrkesutövare inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare och registreringsavgifter för socialservice som skall anmälas samt en årsavgift för alla som tillhandahåller service och som införs i registret. Årsavgiften täcker kostnaderna för förändring av registret och insamlingen av avgifterna. Årsavgift tas inte ut hos de yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare och inte hos de socialserviceproducenter som gör en anmälan om sin verksamhet enligt 6 § i tillsynslagen. Uttaget av tillstånds-, registrerings- och årsavgifter motsvarar i hög grad den praxis som redan nu gäller i fråga om apoteksverksamhet samt minutförsäljning och servering av alkohol. För bägge används tillståndsavgifter. De som bedriver minutförsäljning och servering av alkohol skall dessutom betala en årsavgift och hos apoteken uttas en separat kontrollavgift.

Avgifterna skall betalas till länsstyrelserna, som skall betala en del av dem till Rättskyddscentralen för hälsovården utgående från kostnaderna för förändring av registret. Avgiften graderas enligt verksamhetens omfattning. Bestämmelser om avgifterna skall utfärdas genom inrikesministeriets förordning om avgifterna för länsstyrelsens presta-

tioner.

De föreslagna avgifterna ökar i någon mån kostnaderna för privat hälso- och sjukvård och privat socialservice. Avgiften för det tillstånd som producenterna av privat socialservice och privata hälso- och sjukvårdstjänster behöver rör sig kring 250 euro och registreringsavgiften för verksamhet som skall anmälas rör sig kring 50 euro. Årsavgiften bestäms enligt verksamhetens omfattning och för socialserviceproducenter och producenter av hälsovårdstjänster som fått tillstånd uppgår den till ca 50 euro per år för varje verksamhetsenhet.

Genom avgifterna insamlas årligen uppskattningsvis något över 340 000 euro, varav tillståndsavgifternas andel uppgår till knappt 100 000 euro. Beloppet av registreringsavgifterna, som införs om nya avgifter, uppskattas till ca 15 000 euro och årsavgifterna till ca 230 000 euro.

3.2. Organisatoriska konsekvenser

Enligt förslaget skall Rättsskyddscentralen för hälsovården svara för det tekniska underhållet av registret över dem som tillhandahåller privat service. Uppgiften är ny för inrättningen. Samtidigt befrias Rättsskyddscentralen för hälsovården från skyldigheten att föra in uppgifter om självständig yrkesutövning i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Rättsskyddscentralen för hälsovården skall vara registeransvarig enligt 3 § i personuppgiftslagen (523/1999).

Förändret av registret över dem som tillhandahåller privat service förutsätter att en ny ADB-ansvarig anställs vid Rättsskyddscentralen för hälsovården. I enlighet med vad som konstaterats i föregående avsnitt är avsikten att kostnaderna för registret, anslagen för avlöning av personal medräknade, skall täckas med tillstånds-, registrerings- och årsavgifter.

För länsstyrelserna innebär förslaget att de separata register som de fört dras in och att länsstyrelserna övergår till att använda det riksomfattande registret. Till länsstyrelserna överförs samtidigt handläggningen av de anmälningar om verksamheten som görs av yrkesutbildade personer inom hälso- och

sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare samt införandet av uppgifterna i registret. Handläggningen av verksamhetsberättelserna av yrkesutbildade personer och privata sjukhus samt registreringen av uppgifterna är likaså en ny uppgift för länsstyrelserna. Under året efter det att lagen har trätt i kraft måste länsstyrelserna dessutom manuellt överföra uppgifterna ur de nuvarande registren till det nya riksomfattande registret, vilket medför avsevärda mängder extra arbete.

Förslagen påverkar inte ställningen för socialserviceproducenterna och producenterna av hälso- och sjukvårdstjänster. Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare skall däremot till skillnad från nuläget göra en anmälan om sin verksamhet hos länsstyrelserna. Som en ny uppgift påförs de yrkesutbildade personerna dessutom skyldighet att årligen upprätta verksamhetsberättelser.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Till en början ingick beredningen i en mera omfattande beredning av lagstiftningen om privat hälso- och sjukvård, och separata utlåtanden om utkastet till den proposition som gällde den begärdes av flera olika instanser. I utlåtandena ansågs det vara nödvändigt att inrätta ett riksomfattande register. På grund av att inrättandet av registret är en brådskande angelägenhet och på grund av problemen i anslutning till revideringen av den övriga lagstiftningen om privat hälso- och sjukvård föreslås att de reformförslag som gäller registret läggs fram separat i form av en egen proposition.

Centrala organisationer som företräder dem som tillhandahåller privat service samt myndigheter har hörts särskilt om utkastet till proposition med förslag om ett riksomfattande register över dem som tillhandahåller service.

Vid beredningen av propositionen har utredningar om utvidgningen av uppgifterna för Rättsskyddscentralen för hälsovården beaktats (generaldirektör Jussi Huttunens utre-

darrapport, SHM:s arbetsgruppspromemorior 2000:12, utredare Aino-Inkeri Hanssons rapport, SHM:s arbetsgruppspromemorior 2002:8 samt arbetet av arbetsgruppen för utredning av en utvidgning av kompetensrådet för Rättsskyddscentralen för hälsovården, SHM:s arbetsgruppspromemorior 2004:4). Dessutom har hänsyn tagits till arbetet inom den arbetsgrupp som tillsatts för att bereda genomförandet av registret över privata socialserviceproducenter och privata tillhandahållare av hälso- och sjukvårdstjänster.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Avsikten är att både lagen om tillsyn över privat socialservice och lagen om privat hälso- och sjukvård skall göras tidsenliga i ett senare skede genom en mera omfattande revidering än vad som föreslås i denna proposition. Då beaktas den utveckling som skett inom både tillståndsförfarandena och tillsynen efter det att lagarna stiftades.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om privat hälso- och sjukvård

2 §. Definitioner. I paragrafen definieras hälso- och sjukvårdstjänster, serviceproducent och självständig yrkesutövare. Det föreslås att definitionen av självständig yrkesutövare i 3 mom. ändras så att den upphävning av 20 § i yrkesutövningslagen som föreslås i denna proposition beaktas i den hänvisning till nämnda lag som ingår i momentet. Det föreslås således att det hänvisas till yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården enligt definitionen i 2 § 1 mom. i yrkesutövningslagen, dvs. legitimerade yrkesutbildade personer, yrkesutbildade personer som beviljats tillstånd och yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning.

4 §. Tillstånd. I paragrafen bestäms om det tillstånd som förutsätts för produktion av hälso- och sjukvårdstjänster. Enligt 1 mom. skall en serviceproducent ha tillstånd av länsstyrelsen för att få tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster. Serviceproducent definieras i 2 § 2 mom. Enligt 14 § beviljas tillståndet av länsstyrelsen i det län inom vilket verksamheten bedrivs. Av tillståndet skall framgå serviceproducentens verksamhetsområde. I 4 § 2 mom. fastställs villkoren för erhållande av tillstånd. Villkoren gäller lokali-

teterna, anordningarna och personalen. Utöver dessa villkor uppställs kvalitativa krav på privata hälso- och sjukvårdstjänster. Verksamheten skall i medicinskt avseende bedrivas på behörigt sätt och ta hänsyn till patient-säkerheten.

Hälso- och sjukvårdstjänsternas omfattning och art påverkar bl.a. villkoren i fråga om lokaliteter, anordningar och antalet anställda och de anställdas behörighet och har också betydelse när den ansvariga föreståndarens behörighet bedöms. En utredning om verksamheten anger t.ex. om den missbrukarvård som tillhandahålls är hälso- och sjukvårdstjänster eller socialvårdsservice eller om tjänsterna över huvud taget hör till skolmedicinen. Av utredningen framgår dessutom om det är fråga om tjänster direkt för befolkningen eller om tjänsterna tillhandahålls t.ex. en annan verksamhetsenhet, dvs. verksamheten utövas av en underleverantör till en annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården.

Länsstyrelserna har i sina tillståndsbeslut förenat t.ex. tillstånden för kliniska laboratorier med förpliktelser om att verksamhetsutövaren skall ha ett tillbörligt kvalitetssystem. Genom tillståndsvillkor har länsstyrelserna också i övrigt försökt förvissa sig om att de tillräckligt snabbt informeras om förändringar i verksamheten eller förhållanden i sam-

band med att verksamheten utvecklas och bedrivs. Uppställandet av tillståndsvillkor har dock varierat mellan länsstyrelsernas olika verksamhetsställen.

Det föreslås att paragrafen ändras för att skapa klarhet i de nuvarande bestämmelserna. En ändring är att tillståndsmyndigheten berättigas att förena sitt tillstånd med villkor i sådana fall då dessa är nödvändiga för att trygga patientsäkerheten. Andra ändringar gäller bestämmelserna om ansökan om tillstånd och uppgifterna i tillståndsansökan.

Enligt 1 mom. skall en producent av hälso- och sjukvårdstjänster ha tillstånd av länsstyrelsen, av vilket framgår serviceproducentens servicebransch. I den gällande lagen används begreppet verksamhetsområde, som har orsakat ett visst mått av oklarhet. I paragrafen föreslås därför ordet servicebransch, som bättre beskriver att de hälsovårdstjänster som serviceproducenten tillhandahåller skall nämnas i tillståndet.

Enligt förslaget kan tillståndet förenas med villkor som länsstyrelsen uppställt. Tillståndsvillkoren kan gälla t.ex. omfattningen av en enskild serviceform eller servicehelhet med hänsyn till de villkor som tjänsterna uppställer när det gäller lokaliteterna, anordningarna, personalen eller det medicinska innehållet i verksamheten. Som exempel kan nämnas att de anställda skall ha tillräcklig utbildning, som bör hållas tidsenlig genom ändamålsenlig fortbildning.

Enligt 2 mom. skall en serviceproducent som uppfyller villkoren enligt 3 § beviljas tillstånd. Bestämmelsen motsvarar 2 mom. i den nuvarande paragrafen. Tillstånd skall sökas skriftligen. Ansökan skall också under-tecknas. Avsikten är att underskriften skall säkra att ansökan är korrekt. Med stöd av 9 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) uppfyller också elektroniska dokument som under-tecknats genom en sådan elektronisk signatur som avses i 18 i lagen om elektroniska signaturer (14/2003) lagens krav på en under-tecknad skriftlig ansökan.

I 2 mom. föreslås dessutom bestämmelser om de uppgifter som skall nämnas i tillståndsansökan. Ansökan skall innehålla uppgifter om den ansvariga föreståndaren och patientombudsmannen. Ansökan skall dess-

utom innehålla uppgifter om bl.a. servicebranschen och verksamhetens innehåll, personalens storlek och utbildning samt serviceproducentens kontaktuppgifter. Med kontaktuppgifter avses i första hand adress, telefonnummer och e-postadress. Uppgifterna i tillståndsansökan regleras för närvarande genom förordning. Eftersom det förutsätts att tillståndsansökan skall innehålla uppgifter om bl.a. den ansvariga föreståndaren och patientombudsmannen, föreslås att bestämmelser om det centrala innehållet i ansökan tas in i lagen.

Till ansökan skall enligt 3 mom. dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökande instansens verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen. Uppgifterna behövs vid behandlingen av ansökan bl.a. i det fallet att länsstyrelsen behöver ytterligare uppgifter om den verksamhet som ligger till grund för ansökan.

Enligt 4 mom. skall närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för tillståndsansökan samt om hur tillstånd skall sökas kunna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. I 2 § i den gällande förordningen om privat hälso- och sjukvård uppräknas de handlingar och utredningar som skall fogas till tillståndsansökan.

8 §. Serviceproducentens startanmälan. I den gällande paragrafen sägs att innan verksamheten börjar skall varje serviceproducent anmäla detta hos länsstyrelsen. Till anmälan skall fogas inspektionsberättelsen av en tjänsteinnehavare som lyder under hälsovårdsnämnden. Utifrån en bestämmelse om bemyndigande i anslutning till paragrafen finns bestämmelser om innehållet i startanmälan i 4 § i förordningen om privat hälso- och sjukvård. Enligt bestämmelserna skall det datum då verksamheten inleds framgå av startanmälan. Till anmälan skall fogas en inspektionsberättelse samt vid behov en justerad verksamhetsplan eller någon annan tillräcklig utredning.

Det föreslås att paragrafen ändras så att någon annan tillräcklig utredning av särskilda skäl skall kunna fogas till startanmälan i stället för en inspektionsberättelse. Någon annan utredning än inspektionsberättelsen kan vara tillräcklig t.ex. när verksamheten bedrivs i lokaliteter vid en verksamhetsenhet inom den

offentliga hälso- och sjukvården.

9 a §. *Anmälan om självständig yrkesutövning.* De allmänna kraven enligt lagen om privat hälso- och sjukvård gäller också självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Eftersom det inte har förutsatts någon anmälan hos länsstyrelsen om verksamhet som självständig yrkesutövare, har länsstyrelserna knappast alls haft några möjligheter att leda eller övervaka verksamma självständiga yrkesutövare inom sitt område. Tillsynen har bestått av tillsyn i efterhand och huvudsakligen baserat sig på klagomål som anförts av patienterna.

I dagens läge anmäls självständig yrkesutövning hos Rättsskyddscentralen för hälsovården med stöd av 20 § i lagen om yrkesutbildade personer. I samband med anmälan uppges förutom personuppgifter också uppgifter om tjänstgöringsställe och bostad samt arten av självständig yrkesutövning och den tidpunkt då verksamheten börjar. För att effektivisera tillsynen över självständig yrkesutövning inom hälso- och sjukvården föreslås att anmälan skall lämnas in till länsstyrelsen i stället för till Rättsskyddscentralen för hälsovården. I samband med anmälan skall yrkesutövaren utöver personuppgifter också lämna uppgifter om sin utbildning, uppgifter om sitt verksamhetsställe och sin boningsort, utredningar om hälso- och sjukvårdstjänsterna och förändringar av patientregister samt den tidpunkt då verksamheten inleds. Anmälan skall fortfarande göras innan tjänsterna börjar tillhandahållas. Likaså skall en självständig yrkesutövare också meddela länsstyrelsen om att verksamheten upphör. Anmälan skall göras inom 30 dagar efter det att tillhandahållandet av tjänsterna upphört. Anmälningsskyldigheten gäller också sådana självständiga yrkesutövare som har firma men som däremot inte behöver ett tillstånd enligt 4 §.

Enligt 4 mom. skall närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för anmälan samt om förfarandet för anmälan vid behov kunna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Genom förordning kan utfärdas bestämmelser om t.ex. tidsfristen för förhandsanmälan om att verksamheten inleds.

Den föreslagna anmälan gör det möjligt att bättre än för närvarande leda och övervaka

självständiga yrkesutövares verksamhet i sådana fall då det är fråga om sådana hälso- och sjukvårdstjänster som avses i lagen. Kännedom om tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster gör det också möjligt att samla in behövliga statistiska uppgifter.

Bestämmelser om påföljder vid försumelse av anmälningsskyldigheten finns i 24 § 2 mom. Enligt momentet skall den som försummar anmälningsskyldigheten enligt lagen för brott mot bestämmelserna om privat hälso- och sjukvård dömas till böter.

10 §. *Verksamhetsberättelser.* Enligt den gällande lagen skall verksamhetsutövarna årligen lämna länsstyrelsen en verksamhetsberättelse. I verksamhetsberättelsen skall utöver upplysningar om verksamheten också nämnas de ändringar som har skett beträffande personalen, lokaliteterna och verksamheten. Enligt det gällande 2 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet dessutom bestämma vilka upplysningar som skall ges i berättelsen.

Det föreslås att paragrafen ändras så att inte bara serviceproducenterna utan också de yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare skall lämna in en verksamhetsberättelse till länsstyrelsen.

Uppgifterna enligt verksamhetsberättelserna skall samlas i ett riksomfattande register över dem som tillhandahåller privat service. På samma sätt som för närvarande skall uppgifterna samlas med hjälp av enhetliga formulär. Bestämmelser om innehållet i formulären skall utfärdas genom förordning av statsrådet. Eftersom serviceverksamhetens omfattning och innehåll kan variera betydligt för olika företag och yrkesutövare, bör skillnaderna beaktas när det bestäms om innehållet i verksamhetsberättelserna. Verksamhetsberättelsen för t.ex. yrkesutbildade personer inom hälsovården som är verksamma som självständiga yrkesutövare kan vara mindre omfattande än för t.ex. privata sjukhus.

14 a §. *Register över dem som tillhandahåller privat service.* I lagen föreslås en ny 14 a §, där det bestäms om ett riksomfattande informationssystem med registrerade uppgifter om privata serviceproducenter (*register över dem som tillhandahåller privat service*). Det föreslås att registret skall innehålla sepa-

rata uppgifter om sådana privata producenter av hälso- och sjukvårdstjänster som beviljats tillstånd av länsstyrelsen eller som har ansökt om ett sådant tillstånd samt separata uppgifter om personer som självständigt utövar ett hälso- eller sjukvårdsyrke. I registret införs också serviceproducenter som beviljats tillstånd enligt lagen om tillsyn över privat socialservice och som gjort en anmälan.

Avsikten är att den behöriga länsstyrelsen skall föra in uppgifter om företag och självständiga yrkesutövare i de separata register som ingår i registret över dem som tillhandahåller service. Det föreslås att registret skall stå till förfogande för länsstyrelserna och Rättsskyddscentralen för hälsovården. Registret är avsett för handläggning och övervakning av tillståndsärenden samt för statistikföring. Rättsskyddscentralen för hälsovården skall kunna registerföra uppgifter om tillsynen. Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelsen skall tillsammans vara registeransvariga. Rättsskyddscentralen för hälsovården skall svara för förändret av registret och i personuppgiftslagen avsedda förpliktelser i anslutning till förändret av register. Varje länsstyrelse ansvarar dessutom för att de uppgifter som den har fört in i registret är felfria och att de uppgifter som den lämnat ut är i enlighet med lagen.

Enligt förslaget gäller registreringen sådana uppgifter i tillståndsansökan av producenter av hälso- och sjukvårdstjänster som bestäms utifrån 4 § 2 mom. Sådana uppgifter är bl.a. namn och firma, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter samt uppgifter om den ansvariga föreståndaren och patientombudsmannen. När det gäller självständiga yrkesutövare skall i registret införas de uppgifter som nämns i 9 a § 2 mom. I registret skall dessutom införas uppgifter om bl.a. eventuella administrativa påföljder samt inspektioner som utförts av tillsynsmyndigheten och resultaten av inspektionerna. I registret införs vidare uppgifter om platsen för förvaring av journalhandlingar samt övriga uppgifter som behövs för handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden, tillsyn och statistikföring och som inte innehåller känsliga uppgifter som avses i personuppgiftslagen.

Avsikten är att också uppgifter enligt verksamhetsberättelserna skall införas i registret över dem som tillhandahåller privat service. På så vis tjänar en del av registret även statistikföringsbehov på riksnivå. Stakes kan använda de statistiska uppgifterna till den del det är fråga om uppgifter som statistikförs på riksnivå. Dessutom kan Folkpensionsanstalten använda registeruppgifterna när den fullgör sina lagstadgade uppgifter.

I 4 mom. konstateras att Rättsskyddscentralen för hälsovården är registeransvarig och att också personuppgiftslagen skall tillämpas på behandlingen av personuppgifter. I lagrummet föreslås dessutom ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om de uppgifter som skall införas i registret med stöd av 2 och 3 mom. kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det föreslås att registeruppgifter om enskilda personer skall avföras ur registret inom fem år efter det att en uppgift senast har införts. I registret införs på basis av tillståndsansökan och verksamhetsberättelserna uppgifter om den ansvariga föreståndaren och patientombudsmannen samt den som ansvarar för förändret av registret. Det föreslås att efter det att det av en verksamhetsberättelse eller av någon annan anmälan av den som tillhandahåller service eller av en anmälan av den berörda personen eller av en tillståndsansökan framgår att personen inte längre sköter den aktuella uppgiften, skall uppgifterna om personen förvaras i registret i fem års tid. Också uppgifterna om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som är verksam som självständig yrkesutövare skall förvaras i registret i fem år efter det att personen har upphört med verksamheten som självständig yrkesutövare. Historiska uppgifter om verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården förvaras däremot i registret så länge som uppgifterna är av intresse för tillsynen.

14 b §. *Utlämnande av och offentlighet för uppgifterna i registret över dem som tillhandahåller privat service.* Det föreslås att en ny 14 b § fogas till lagen. Enligt 1 mom. skall Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna utan hinder av sekretessbestämmelserna och med hjälp av teknisk anslutning få lämna ut uppgifter ur registret till

Folkpensionsanstalten och Stakes. De nämnda instanserna behöver uppgifterna för att fullgöra sina lagstadgade uppgifter; Folkpensionsanstalten bl.a. för beslut om sjukförsäkringsersättningar och Stakes för sitt statistikväsende.

Den föreslagna bestämmelsen ändrar inte den nuvarande situationen i sak, utan det primära syftet är att förtydliga bestämmelserna. Folkpensionsanstalten och länsstyrelserna samarbetar redan nu bl.a. när det gäller att uppdatera registeruppgifter. Stakes har dessutom rätt att få uppgifter med stöd av lagen om statistikväsendet vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården.

Enligt 2 mom. skall Rättsskyddscentralen för hälsovården få ta fram en databas för allmänt bruk ur registret. Databasen skall innehålla uppgifter om privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården samt kontaktuppgifter om servicebranschen och företags- och yrkesverksamheten för dessa två kategorier. Databasen kan dessutom innehålla andra uppgifter, t.ex. på serviceproducentens begäran en länk till företagets webbsidor. Syftet med databasen är att göra det lättare både för dem som anlitar privat service och för myndigheterna och företagen att få uppgifter om privata serviceproducenter. Dessutom blir kontaktuppgifterna för de serviceproducenter som finns i databasen allmänt kända, vilket främjar deras rörelse. Exempelvis kommunerna kan använda databasen när de planerar och skaffar tjänster från den privata sektorn. Den allmänna databasen skall också innehålla motsvarande uppgifter om privata socialserviceproducenter.

14 c §. Avgifter. I den nya paragrafen bestäms om de avgifter som skall tas ut hos serviceproducenterna och de självständiga yrkesutövarna. Tillståndet för privata serviceproducenter är redan nu avgiftsbelagt och kostar 210 euro. Också ändringar av tillståndet är avgiftsbelagda. Bestämmelser om avgifterna har utfärdats genom förordning av inrikesministeriet. Det föreslås att avgifterna utvidgas så att också registrering av anmälan om självständig yrkesutövning i fortsättningen skall vara avgiftsbelagd. Dessutom skall de som tillhandahåller service i fortsättning-

en betala en årlig avgift som täcker kostnaderna för registret över dem som tillhandahåller service.

Avgifternas storlek skall fastställas genom förordning av inrikesministeriet med beaktande av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Avsikten är att avgifterna skall täcka kostnaderna för tillståndsverksamheten, inklusive kostnaderna för förandet av registret över dem som tillhandahåller service. Avgifter för tillstånd, anmälningar och tillsyn motsvarar förfarandet inom många andra sektorer. I t.ex. läkemedelslagen (395/1987) finns bestämmelser om avgifter för tillstånd och tillsyn.

16 §. Rätt att få upplysningar. Det föreslås att rätten att få upplysningar utvidgas för tillsynsmyndigheterna, länsstyrelserna och Rättsskyddscentralen för hälsovården. Det föreslås att hänvisningen till att verksamhetsutövarens tystnadsplikt kan begränsa tillsynsmyndighetens rätt att få upplysningar skall utgå. Enligt förslaget skall tillsynsmyndigheterna ha rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna få de upplysningar och utredningar som de behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter. Omfattningen av rätten att få upplysningar begränsas dock av tillsynsmyndighetens uppgift. Med denna formulering motsvarar paragrafen bl.a. den bestämmelse om rätt att få information som ingår i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

1.2. Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

20 §. Anmälningsplikt. I den gällande paragrafen sägs att enligt vad som närmare bestäms genom förordning skall en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården innan han inleder sin verksamhet göra anmälan om självständig yrkesutövning hos Rättsskyddscentralen för hälsovården. Enligt förslag skall anmälan göras i fortsättningen till länsstyrelsen.

24 a §. Innehållet i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Med anledning av de ovan nämnda ändringarna av anmälningsskyldigheten för självständiga yrkesutövare föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att självstän-

dig yrkesutövning inte längre skall införas i centralregistret.

1.3. Lagen om tillsyn över privat socialservice

5 §. Tillstånd till verksamhet dygnet runt. Enligt paragrafen krävs tillstånd för tillhandahållande av socialservice dygnet runt. I paragrafen bestäms dessutom om ansökan om tillstånd och inspektion av verksamhetsenheter. Det föreslås att paragrafen ändras så att det exaktare än för närvarande bestäms om tillståndsansökan och så att vissa begrepp preciseras.

Enligt gällande bestämmelser skall också sökandens verksamhetsområde nämnas i tillståndsansökan och tillstånd som beviljas av länsstyrelsen. I stället för begreppet verksamhetsområde har termen servicebransch etablerats i praktiken. Eftersom servicebransch bättre än verksamhetsområde belyser att i ansökan och tillståndet skall nämnas den form av socialservice som serviceproducenten tillhandahåller, föreslås att 1 och 2 mom. ändras så det förstnämnda begreppet används.

Enligt förslaget kan tillståndet förenas med villkor som länsstyrelsen uppställt. Tillståndsvillkoren kan gälla mängden tjänster, verksamhetsenhetens lokalteter, de anordningar och tillbehör som används, personalens storlek och utbildning samt arbetsmetoderna. Förslaget motsvarar nuvarande praxis, eftersom länsstyrelserna redan för närvarande uppställer olika tillståndsvillkor när de beviljar tillstånd att producera socialservice. Uppställandet av tillståndsvillkor har dock varierat mellan länsstyrelsernas olika verksamhetsställen. För att skapa klarhet i situationen föreslås att tillståndsmyndigheten skall ha rätt att förena sitt tillstånd med villkor när det är nödvändigt för att trygga klientsäkerheten.

Bestämmelser om de uppgifter som skall ingå i tillståndsansökan finns för närvarande i 1 § 1 mom. i förordningen om tillsyn över privat socialservice. Eftersom det förutsätts att i tillståndsansökan skall lämnas uppgifter om bl.a. den ansvariga personen, föreslås att bestämmelser om det centrala innehållet i ansökan tas in i lagen. Det föreslås att den förteckning som för närvarande finns i förord-

ningen och som gäller de uppgifter som skall nämnas i tillståndsansökan fogas till 2 mom. i något ändrad form. Till momentet fogas dessutom den bestämmelse som finns i 1 § 3 mom. i förordningen och enligt vilken tillstånd skall sökas hos länsstyrelsen i det län där servicen tillhandahålls. Den förteckning över bilagorna till ansökan som finns i 1 § 2 mom. i förordningen skall kvarstå i förordningen.

Det föreslås att i tillståndsansökan skall nämnas bl.a. serviceproducentens namn, kontaktuppgifter, servicebransch samt innehållet i och den planerade omfattningen av den verksamhet som skall utövas på basis av det tillstånd som ansökan gäller, uppgifter om den ansvariga personen, den övriga personalens storlek och utbildning samt övriga uppgifter som behövs för att bedöma tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillbörlighet. Med kontaktuppgifter avses i första hand adress, telefonnummer och e-postadress.

Till ansökan skall enligt det föreslagna 3 mom. dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökande instansens verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen. Uppgifterna behövs vid behandlingen av ansökan bl.a. i det fallet att länsstyrelsen behöver ytterligare uppgifter om den verksamhet som ligger till grund för ansökan.

Det föreslås att tillstånd skall sökas skriftligen. Ansökan skall också undertecknas. Avsikten är att underskriften skall säkra att ansökan är korrekt. Med stöd av 9 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet uppfyller också elektroniska dokument som undertecknats genom en sådan elektronisk signatur som avses i 18 i lagen om elektroniska signaturer lagens krav på en undertecknad skriftlig ansökan.

Det föreslås att 3 och 4 mom., där det bestäms om inspektion av verksamhetsenheter och tillstånd till privata barnskyddsanstalter, skall bli 4 och 5 mom. Innehållet ändras inte.

I 6 mom. föreslås ett bemyndigande om att närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för tillståndsansökan och om hur ansökan skall göras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 §. Anmälan om verksamheten. En privat serviceproducent som bedriver annan verk-

samhet än verksamhet dygnet runt skall enligt 6 § innan verksamheten inleds, ändras väsentligt eller upphör göra en skriftlig anmälan till den kommun där tjänsterna tillhandahålls. Det föreslås att en precisering fogas till 1 mom., enligt vilken anmälan skall göras till det kollegiala organ som ansvarar för socialvården i den kommun där tjänsterna tillhandahålls.

Till 2 mom. överförs den förteckning över det som skall nämnas i anmälan och i bilagorna som för närvarande finns i 2 § i tillsynsförordningen. Förteckningen revideras så att den stämmer överens med det som skall uppges i samband med tillståndsansökan om tillståndspliktig verksamhet.

Dessutom föreslås att begreppet verksamhetsområde ändras till servicebransch på de grunder som anförts i samband med 5 §.

Enligt 3 mom. skall i ansökan nämnas namn och kontaktuppgifter för verkställande direktören eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen.

Enligt 4 mom. skall en serviceproducent enligt 5 § inte behöva göra någon särskild anmälan om annan privat socialserviceverksamhet. Innehållet i lagrummet motsvarar det nuvarande 3 mom.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för anmälan och om hur anmälan skall göras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

7 §. Register över dem som tillhandahåller privat service. I det nuvarande 1 mom. föreskrivs att länsstyrelsen skall föra ett register över de privata socialserviceproducenter som är verksamma i områdets kommuner och över de sektorer inom vilka de är verksamma. Det föreslås att momentet ändras så att det föreskrivs att Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna tillsammans skall föra ett riksomfattande informationssystem med registrerade uppgifter om dem som tillhandahåller privat socialservice och privata hälso- och sjukvårdstjänster (*register över dem som tillhandahåller privat service*). I registret ingår separata uppgifter om privata socialserviceproducenter, privata producenter av hälsovårdstjänster och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Rättsskyddscentralen för hälsovården skall

svara för förandet av informationssystemet och i personuppgiftslagen avsedda förpliktelser i anslutning till förandet av register. Varje länsstyrelse ansvarar dessutom för att de uppgifter som den har fört in i registret är felfria och att de uppgifter som den lämnat ut är i enlighet med lagen.

I registret över dem som tillhandahåller privat service skall införas uppgifter om de privata socialserviceproducenter som beviljats tillstånd av länsstyrelsen eller som har ansökt om ett sådant tillstånd samt om de serviceproducenter som har gjort en anmälan om sin verksamhet enligt tillsynslagen.

Registret över dem som tillhandahåller privat service skall stå till förfogande för länsstyrelserna och Rättsskyddscentralen för hälsovården. Registret är avsett för handläggning och övervakning av tillståndsärenden samt för statistikföring. Länsstyrelserna skall kunna registerföra uppgifter om tillsynen. Rättsskyddscentralen för hälsovården skall vara ansvarig registermyndighet. Registeruppgifterna skall också kunna användas av andra myndigheter enligt vad som föreskrivs särskilt.

De uppgifter enligt 5 § 2 mom. och 6 § 2 mom. som socialserviceproducenterna skall uppges i tillståndsansökan eller i anmälan om verksamheten skall registerföras. I registret skall dessutom införas bl.a. uppgifter om eventuella administrativa påföljder samt inspektioner som utförts av tillsynsmyndigheten och resultaten av inspektionerna. I registret införs vidare övriga uppgifter som behövs för handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden och för tillsyn och statistikföring och som inte innehåller känsliga uppgifter som avses i personuppgiftslagen.

Avsikten är att uppgifter enligt verksamhetsberättelserna skall införas i registret. På så vis tjänar en del av registret även statistikföringsbehov på riksnivå.

I 3 mom. konstateras att kommunerna skall meddela länsstyrelsen uppgifter för registret. Innehållet i bestämmelsen är detsamma som i det nuvarande 2 mom.

I 4 mom. konstateras att Rättsskyddscentralen för hälsovården är registeransvarig och att inte bara denna lag utan också personuppgiftslagen skall tillämpas på behandlingen av personuppgifter. I lagrummet föreslås dess-

utom ett bemyndigande enligt vilket närmare bestämmelser om de uppgifter som skall införas i registret kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt det föreslagna 5 mom. skall registeruppgifter om enskilda personer som är verksamma som socialserviceproducenter, de ansvariga personerna och de som ansvarar för förändring av register avföras ur registret inom fem år efter det att en uppgift senast har införts. Med andra ord gäller att efter det att det av en verksamhetsberättelse eller av någon annan anmälan av den som tillhandahåller service eller av en anmälan av den berörda personen eller av en tillståndsansökan framgår att personen inte längre sköter den aktuella uppgiften, skall uppgifterna om personen förvaras i registret i fem års tid.

7 a §. Utlämnande av och offentlighet för uppgifterna i registret över dem som tillhandahåller privat service. Enligt 1 mom. i den nya paragrafen skall Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna utan hinder av sekretessbestämmelserna och med hjälp av teknisk anslutning få lämna ut uppgifter ur registret till Folkpensionsanstalten och Stakes. De nämnda instanserna behöver uppgifterna för att fullgöra sina lagstadgade uppgifter; Folkpensionsanstalten bl.a. för beslut om sjukförsäkringsersättningar samt pensions- och handikappförmåner och Stakes för sitt statistikväsende.

Den föreslagna bestämmelsen ändrar inte den rådande situationen i sak, utan det primära syftet är att förtydliga bestämmelserna. Folkpensionsanstalten och länsstyrelserna samarbetar redan nu bl.a. när det gäller att uppdatera registeruppgifter. Stakes har dessutom rätt att få uppgifter med stöd av lagen om statistikväsendet vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården.

Enligt 2 mom. skall Rättsskyddscentralen för hälsovården få ta fram en databas för allmänt bruk ur registret. Databasen skall innehålla uppgifter om dem som tillhandahåller privat service samt kontaktuppgifter om deras företags- och yrkesverksamhet. Databasen kan dessutom innehålla andra uppgifter, t.ex. på serviceproducentens begäran en länk till företagets webbsidor. Syftet med databasen är att göra det lättare både för dem som

anlitar privat service och för myndigheterna och företagen att få uppgifter om de privata serviceproducenter som tillhandahåller service. Dessutom blir kontaktuppgifterna för de serviceproducenter som finns i databasen allmänt kända, vilket främjar deras rörelse. Exempelvis kommunerna kan använda databasen när de planerar och skaffar tjänster från den privata sektorn. Den allmänna databasen skall också innehålla motsvarande uppgifter om privata producenter av hälsovårdstjänster och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården.

7 b §. Avgifter. I dagens läge uttas en avgift om 210 euro för tillstånd att tillhandahålla privat socialservice, med undantag av barnskyddsanstalter för vilka tillståndsavgiften är 135 euro. I den föreslagna paragrafen konstateras att tillstånd att producera socialservice är avgiftsbelagt. Avgiftens storlek skall, liksom för närvarande, anges genom inrikesministeriets förordning om avgifterna för länsstyrelsens prestationer. Som nya avgifter föreslås dessutom en registreringsavgift som skall tas ut hos socialserviceproducenter som gjort en anmälan och en årsavgift som skall betalas av de socialserviceproducenter som fått det tillstånd som avses i 5 §. Årsavgift gäller således inte de serviceproducenter som är verksamma på basis av en anmälan. Registrerings- och årsavgifterna motsvarar förfarandet inom många andra sektorer. Avgifternas storlek skall fastställas genom förordning av inrikesministeriet med beaktande av lagen om grunderna för avgifter till staten. Avsikten är att avgifterna skall täcka kostnaderna för tillståndsverksamheten, inklusive kostnaderna för förändring av registret över dem som tillhandahåller service.

11 §. Rätt att få upplysningar. Enligt den gällande bestämmelsen har tillsynsmyndigheterna rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna få de upplysningar och utredningar som de behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter. Det föreslås att bestämmelsen i anslutning till genomförandet av registret över dem som tillhandahåller service ändras så att rätten att få upplysningar skall gälla inte bara länsstyrelserna och kommunerna utan också Rättsskyddscentralen för hälsovården enligt omfattningen av den behörighet som föreslås för den.

1.4. Närmare bestämmelser

På grund av de föreslagna ändringarna blir det också nödvändigt att ändra förordningen om privat hälso- och sjukvård (744/1990), eftersom det föreslås att bl.a. bestämmelserna om innehållet i tillståndsansökan skall finnas i lagen och inte längre i förordningen så som för närvarande. Genom social- och hälsovårdsministeriets förordningen skall dessutom utfärdas bestämmelser om de uppgifter som självständiga yrkesutövare skall lämna i samband med anmälan om sin verksamhet.

Bestämmelserna i 15 § i förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården upphävs. I paragrafen fastställs de uppgifter som skall anges i en anmälan om självständig yrkesutövning.

Likaså bör förordningen om tillsyn över privat socialservice (1208/1996) ändras. I förordningen finns för närvarande bestämmelser om bl.a. de uppgifter som skall nämnas i tillståndsansökan och anmälan om verksamheten. Det föreslås att bestämmelserna om dessa i fortsättningen skall finnas i lagen.

I 9 § i förordningen om tillsyn över privat socialservice sägs att en verksamhetsberättelse enligt 10 § i tillsynslagen skall ges för varje kalenderår före utgången av maj följande år. Avsikten är att tidigarelägga tidpunkten så att verksamhetsberättelsen skall ges senast den 28 februari. Avsikten är att samma tidsfrist också skall föreskrivas för verksamhetsberättelser för privat hälso- och sjukvård i förordningen om privat hälso- och sjukvård.

Dessutom skall bestämmelser om de avgifter som fastställs utifrån den föreslagna nya 14 c § i lagen om privat hälso- och sjukvård och den föreslagna nya 7 b § i lagen om tillsyn över privat socialservice utfärdas genom inrikesministeriets förordning om avgifterna för länsstyrelsens prestationer.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2006.

Åtgärder som verkställigheten av lagarna förutsätter skall få vidtas innan lagarna träder i kraft. Dessutom föreslås bli bestämt att uppgifter om nya privata serviceproducenter som ansöker om tillstånd skall få föras in i

det nya registret redan innan lagen har trätt i kraft.

Enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård skall de uppgifter om självständig yrkesutövning som vid ikraftträdandet finns i centralregister över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vid Rättsskyddscentralen för hälsovården överföras till det nya registret över dem som tillhandahåller privat hälso- och sjukvårdsservice. Uppgifterna skall överföras inom ett år efter lagens ikraftträdande.

Dessutom skall länsstyrelserna inom ett år efter lagens ikraftträdande överföra de uppgifter om privata serviceproducenter som finns i deras register till det nya registret över dem som tillhandahåller privat service.

3. Lagstiftningsordning

Enligt lagen om privat hälso- och sjukvård och lagen om tillsyn över privat socialservice förutsätts att verksamhetsutövarna i de fall som fastställs i lagarna skall ha ett tillstånd av länsstyrelsen innan verksamheten inleds. För att verksamhet skall få utövas förutsätts dessutom på vissa villkor att en förhandsanmälan görs hos länsstyrelserna. Bestämmelser om näringsfrihet och rätt till arbete finns i 18 § i grundlagen. Riksdagens grundlagsutskott har ansett näringsfriheten enligt grundlagen vara huvudregeln, men haft den uppfattningen att näringsverksamhet i vissa fall kan förenas med tillståndsplikt (GrUU 23/2000 rd och 28/2001 rd). Enligt ett uttryckligt omnämnande i förarbetena till revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna kommer näringarna även i fortsättningen delvis att förutsätta tillstånd också efter reformen, i synnerhet för att trygga t.ex. hälsa och säkerhet (RP 309/1993 rd).

Syftet med tillståndsplikten för privata hälsovårdstjänster och privat socialservice är uttryckligen att på det sätt som avses i revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna trygga hälsan och säkerheten för dem som anlitar tjänsterna. Genom tillståndsförfaranden kan det säkerställas att tjänsterna är tillbörliga och att de inte äventyrar patienternas eller klienternas hälsa eller säkerhet. Exempelvis privat socialservice dygnet runt rik-

tas till stor del till äldre och handikappade, i fråga om vilka tryggheten av säkerheten ställer särskilda krav på bl.a. företagets lokaler och de anställdas yrkesskicklighet. Likaså riktas hälsovårdstjänsterna till privata personer på ett sådant sätt att tillståndsförfarandena är nödvändiga.

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom tillståndsförfarandena enligt lagarna

har preciserats så att de är exaktare och mera noggrant avgränsade än tidigare och eftersom länsstyrelsernas, dvs. tillståndsmyndigheternas, tillståndsprövning är bunden av bestämmelser, anser regeringen att lagarna kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslagen***1.****Lag****om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 februari 1990 om privat hälso- och sjukvård (152/1990) 2 § 3 mom.,
4, 8, 10 och 16 §, av dem 2 § 3 mom. sådant det lyder i lag 563/1994, samt
fogas till lagen nya 9 a och 14 a —14 c § som följer:

2 §

Definitioner

Med *självständig yrkesutövare* avses en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i 2 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och som självständigt utövar sitt yrke.

4 §

Tillstånd

En serviceproducent skall ha tillstånd av länsstyrelsen för att få tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster. Av tillståndet skall framgå serviceproducentens servicebransch enligt 2 §. Tillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga för att trygga patient-säkerheten och som gäller mängden tjänster, de anställda, lokaliteterna, anordningarna och tillbehören samt arbetsmetoderna.

En serviceproducent som uppfyller villkoren enligt 3 § beviljas tillstånd på skriftlig och undertecknad ansökan.

Av tillståndsansökan skall framgå följande uppgifter om serviceproducenten:

- 1) firma, företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,
- 2) verksamhetsenheter och verksamhetsställen där hälso- och sjukvårdstjänster tillhandahålls samt kontaktuppgifter,
- 3) servicebransch och innehållet i de hälso-sjukvårdstjänster som skall tillhandahållas

på basis av det tillstånd som ansökan gäller samt deras planerade omfattning vid varje verksamhetsenhet och verksamhetsställe,

4) den ansvariga föreståndarens namn, personbeteckning, utbildning, yrke, hemadress och övriga kontaktuppgifter,

5) patientombudsmannens namn, utbildning, yrke, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter,

6) den övriga personalens storlek och utbildning,

7) uppgift om registrering i det arbetsgivarregister som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996),

8) platsen för förvaring av journalhandlingar, de centrala principerna för förandet av patientregister och den som ansvarar för förandet av register,

9) till behövliga delar uppgifter om disponibla anordningar och tillbehör samt övriga uppgifter som behövs för att bedöma tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillbörlighet.

Till ansökan skall dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökandes verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen.

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för tillståndsansökan och om hur tillstånd skall sökas kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

8 §

Serviceproducentens startanmälan

Varje serviceproducent skall enligt vad som närmare bestäms genom förordning av

statsrådet innan verksamheten börjar hos länsstyrelsen anmäla detta. Inspektionsberättelsen eller av särskilda skäl någon annan tillräcklig utredning skall fogas till anmälan.

9 a §

Anmälan om självständig yrkesutövning

Innan en självständig yrkesutövare börjar tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster som avses i denna lag skall yrkesutövaren lämna in en skriftlig anmälan om verksamheten till länsstyrelsen.

Av anmälan skall framgå

1) namn, personbeteckning, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter, utbildning och uppgift om under vilket namn eller vilken firma verksamheten utövas,

2) de hälso- och sjukvårdstjänster som tillhandahålls samt på vilken plats de tillhandahålls,

3) uppgift om registrering i det förskotts- eller uppborndsregister som avses i lagen om förskottsuppbörd,

4) den plats där journalhandlingarna förvaras,

5) den dag då verksamheten inleds.

Anmälan om att verksamheten upphört skall göras till länsstyrelsen inom 30 dagar efter det att tillhandahållandet av tjänsterna upphörde.

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för anmälan och om hur anmälan skall göras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

10 §

Verksamhetsberättelser

Serviceproducenterna och de självständiga yrkesutövarna skall årligen lämna länsstyrelsen en verksamhetsberättelse. I berättelsen skall ges upplysningar om verksamheten med hälso- och sjukvårdstjänster samt nämnas de ändringar som har skett beträffande personalen, lokaliteterna och verksamheten.

Närmare bestämmelser om innehållet i, formuläret för och om lämnandet av verksamhetsberättelsen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

14 a §

Register över dem som tillhandahåller privat service

Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna skall för handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden som avses i denna lag samt för övervakning och statistikföring av verksamheten tillsammans driva ett riksomfattande informationssystem (*register över dem som tillhandahåller privat service*). I informationssystemet ingår som separata delar ett register över privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare samt ett register över privata socialserviceproducenter enligt vad som föreskrivs i lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996). Rättsskyddscentralen för hälsovården svarar för informationssystemets funktion.

Länsstyrelserna för in de uppgifter som avses i 4 § 3 mom. i registret över dem som tillhandahåller service. Länsstyrelserna och Rättsskyddscentralen skall dessutom föra in följande uppgifter i registret:

1) uppgifter om förändringar i verksamheten,

2) uppgifter om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och om de påföljder som tillsynsmyndigheten beslutat om, uppgifter om tillsynsmyndighetens inspektioner och resultaten av dessa samt övriga uppgifter som behövs för övervakningen,

3) övriga uppgifter som behövs för handläggning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden och som inte innehåller uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen (523/1999).

Länsstyrelserna för in de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. i registret över självständiga yrkesutövare. Länsstyrelserna och Rättsskyddscentralen skall dessutom föra in följande uppgifter i registret:

1) uppgifter om förändringar i verksamheten,

2) uppgifter om verksamhetens omfattning,

3) uppgifter om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och om de påföljder som tillsynsmyndighe-

ten ålagt, uppgifter om tillsynsmyndighetens inspektioner och resultaten av dessa samt övriga uppgifter som behövs för övervakningen,

4) övriga uppgifter som behövs för handläggning och statistikföring av anmälningssärenden och som inte innehåller uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen.

Rättsskyddscentralen för hälsovården är registeransvarig. Länsstyrelsen ansvarar för uppgifter som den fört in i registret och för att de uppgifter den inom sin behörighet lämnat ut är i enlighet med lagen. Förutom denna lag skall också personuppgiftslagen tillämpas på behandlingen av personuppgifter. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall införas i registren med stöd av 2 och 3 mom.

Uppgifterna om de yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verkamma som självständiga yrkesutövare och uppgifterna om dem som avses i 4 § 3 mom. 4, 5 och 8 punkten avförs ur registret fem år efter det att den som antecknats i registret har upphört med sin verksamhet som självständig yrkesutövare, ansvarig föreståndare, patientombudsman eller som den som ansvarar för förandet av register.

14 b §

Utlämnande av uppgifter i registret över dem som tillhandahåller privat service samt uppgifternas offentlighet

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifterna får Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna, utöver vad som föreskrivs på något annat ställe i lagstiftningen, med hjälp av en teknisk anslutning ur registret över dem som tillhandahåller privat service

1) till Folkpensionsanstalten lämna ut de uppgifter om privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården som behövs vid beviljandet av sjukförsäkrings-, pensions- och handikappförmåner samt uppgifter om i 10 § avsedda verksamhetsberättelser för fastställande av

taxorna för sjukförsäkringsersättningen och utvecklande av ersättningssystemet, samt

2) till Stakes lämna ut uppgifter om de serviceproducenter som fått tillstånd enligt 4 §, självständiga yrkesutövare enligt 9 a § samt i 10 § avsedda verksamhetsberättelser.

Före öppnandet av en teknisk anslutning måste den myndighet som ber om uppgifter avge ett klarläggande om att datasekretessen sköts på behörigt sätt.

Rättsskyddscentralen för hälsovården får dessutom ur registret ta fram en databas för allmänt bruk. Databasen innehåller uppgifter om privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare samt kontaktuppgifter om deras servicebransch och företags- eller yrkesverksamhet. Databasen kan dessutom innehålla andra uppgifter om företags- eller yrkesverksamheten som är offentliga. I databasen finns också uppgifter om privata socialserviceproducenter.

14 c §

Avgifter

Tillstånd att producera tjänster och registrering av en i 9 a § avsedd anmälan om självständig yrkesutövning är avgiftsbelagda. Dessutom kan en årsavgift tas ut hos serviceproducenterna. Närmare bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av inrikesministeriet med beaktande av vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller med stöd av den. Länsstyrelsen kan meddela närmare föreskrifter om betalningen av avgifterna.

Av tillstånds- och årsavgifterna enligt 1 mom. skall länsstyrelserna betala Rättsskyddscentralen för hälsovården en andel som täcker kostnaderna för förandet av registret över dem som tillhandahåller privat service. Närmare bestämmelser om andelen till Rättsskyddscentralen för hälsovården utfärdas genom den förordning av inrikesministeriet som avses i 1 mom.

16 §

Rätt att få upplysningar

Rättsskyddscentralen för hälsovården och

länsstyrelsen har utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan avgift rätt att av dem som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster och av privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare få de upplysningar och utredningar som de behöver för att kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Länsstyrelserna får redan före ikraftträdandet i registret över dem som tillhandahåller privat service föra in uppgifter om nya serviceproducenter som ansöker om tillstånd.

Länsstyrelserna skall överföra de uppgifter om serviceproducenter som avses i 4 §, sådan den lydte vid denna lags ikraftträdande, till registret över dem som tillhandahåller privat service. Uppgifterna skall överföras inom tolv månader efter det att denna lag har blivit stadfäst.

Rättsskyddscentralen för hälsovården skall överföra gällande registeruppgifter om självständig yrkesutövning från centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården till registret över dem som tillhandahåller privat service. Uppgifterna skall överföras inom tolv månader efter det att denna lag har blivit stadfäst.

2.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 juni 1994 om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 20 § och 24 a § 2 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1030/2000, som följer:

20 §

Anmälningsplikt

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skall enligt vad som stadgas i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) innan han inleder sin verksamhet göra anmälan om självständig yrkesutövning hos länsstyrelsen.

1) namn, personbeteckning, hemadress, rätt att utöva yrke och begränsning eller fråntagande av denna rätt, tillstånd att utöva yrke och återkallelse av detta tillstånd eller rätt att använda yrkesbeteckning för yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och förbud att använda denna samt uppgift om den utbildning som rätten eller tillståndet att utöva yrke eller använda den skyddade yrkesbeteckningen grundar sig på,

24 a §

Innehållet i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I registret införs följande uppgifter om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården:

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om tillsyn över privat socialservice**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 augusti 1996 om tillsyn över privat socialservice (603/1996) 5—7
och 11 § samt
fogas till lagen nya 7 a och 7 b § som följer:

2 kap.

Ordnande av privat socialservice

5 §

Tillstånd till verksamhet dygnet runt

En privat serviceproducent som fortlöpande tillhandahåller socialservice dygnet runt genom drivande av rörelse eller yrkesutövning skall ha länsstyrelsens tillstånd innan verksamheten inleds eller ändras väsentligt. Av tillståndet skall framgå serviceproducentens servicebransch och verksamhetens omfattning. Tillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga för att trygga klientsäkerheten och som gäller mängden tjänster, de anställda, lokaliteterna, anordningarna och tillbehören samt arbetsmetoderna. Länsstyrelsen skall underrättas, om verksamheten upphör.

En serviceproducent som uppfyller villkoren enligt 3 § beviljas tillstånd på skriftlig och undertecknad ansökan. Tillståndsansöges till den länsstyrelse inom vars område tjänsterna tillhandahålls.

I tillståndsansökan skall nämnas

1) serviceproducentens namn, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,

2) verksamhetsenhetens och verksamhetsställes namn och kontaktuppgifter,

3) servicebransch och innehållet i den socialservice som skall ges på basis av det tillstånd som ansökan gäller samt verksamhetens planerade omfattning vid varje verksamhetsenhet och verksamhetsställe,

4) antalet klientplatser,

5) den ansvariga personens namn, personbeteckning och kontaktuppgifter samt utbildning, arbetserfarenhet och uppgift vid verksamhetsenheten,

6) den övriga personalens storlek och utbildning,

7) uppgift om registrering i det arbetsgivarregister som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996),

8) den dag då verksamheten inleds,

9) platsen för förvaring av klienthandlingar, de centrala principerna för förandet av klientregister och den som ansvarar för förandet av register,

10) övriga uppgifter som behövs för att bedöma tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillbörlighet.

Till ansökan skall dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökandes verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen.

Länsstyrelsen skall inspektera en privat verksamhetsenhet som bedriver serviceverk-

samhet dygnet runt så snart som möjligt efter det att länsstyrelsen har fått tillståndsansökan om inledande eller ändring av verksamheten.

Angående tillstånd till privat barnskyddsanstalt gäller 33 § i barnskyddslagen (683/1983).

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för tillståndsansökan och om hur tillstånd skall sökas kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 §

Anmälan om verksamheten

En privat serviceproducent som bedriver annan i 2 § avsedd verksamhet än verksamhet dygnet runt skall innan verksamheten inleds, ändras väsentligt eller upphör göra en skriftlig anmälan till det kollegiala organ som ansvarar för socialvården i den kommun där tjänsterna tillhandahålls.

I anmälan skall nämnas

- 1) serviceproducentens namn, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,
  - 2) verksamhetsenhetens och verksamhetsställets namn och kontaktuppgifter,
  - 3) servicebransch samt innehållet i verksamheten och dess planerade omfattning vid varje verksamhetsenhet och verksamhetsställe,
  - 4) antalet klientplatser,
  - 5) den ansvariga personens namn, personbeteckning och kontaktuppgifter samt utbildning, arbetserfarenhet och uppgift vid verksamhetsenheten,
  - 6) den övriga personalens storlek och utbildning,
  - 7) uppgift om registrering i det arbetsgivarregister som avses i lagen om förskottsuppbörd,
  - 8) den dag då verksamheten inleds,
  - 9) platsen för förvaring av klienthandlingar, de centrala principerna för förandet av klientregister och den som ansvarar för förandet av register,
  - 10) övriga uppgifter som behövs för att bedöma tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillbörlighet.
- Till anmälan skall dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökandes verk-

ställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen.

En serviceproducent enligt 5 § behöver inte göra någon särskild anmälan om annan privat socialserviceverksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för anmälan samt om hur anmälan skall göras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

7 §

Register över dem som tillhandahåller privat service

Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna skall för handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden som avses i denna lag samt för övervakning och statistikföring av verksamheten tillsammans föra ett riksomfattande informationssystem (*register över dem som tillhandahåller privat service*). I informationssystemet ingår som separata delar ett register över privata socialserviceproducenter samt separata register enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) över privata serviceproducenter av hälso- och sjukvård och över självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Rättsskyddscentralen för hälsovården svarar för informationssystemets funktion.

Länsstyrelsen skall föra in de uppgifter som avses i 5 § 3 mom. och 6 § 2 mom. i registret över dem som tillhandahåller service samt

- 1) uppgifter om förändringar i verksamheten,
- 2) uppgifter om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och om de påföljder som tillsynsmyndigheten beslutat om, uppgifter om tillsynsmyndighetens inspektioner och resultaten av dessa samt övriga uppgifter som behövs för övervakningen,
- 3) övriga uppgifter som behövs för handläggning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden och som inte innehåller uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen (523/1999).

Kommunerna skall meddela länsstyrelsen uppgifter för registret.

Rättsskyddscentralen för hälsovården är registeransvarig. Länsstyrelsen ansvarar för uppgifter som den fört in i registret och för att de uppgifter den inom sin behörighet lämnat ut är i enlighet med lagen. Förutom denna lag skall också personuppgiftslagen tillämpas på behandlingen av personuppgifter. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall införas i registret med stöd av 2 mom.

Uppgifterna om den som är verksam som socialserviceproducent, den ansvariga personen samt den som ansvarar för förandet av register avförs ur registret fem år efter det att den som införts i registret har upphört med verksamheten som socialserviceproducent eller ansvarig person.

7 a §

Utlämnande av uppgifterna i registret över dem som tillhandahåller privat service samt uppgifternas offentlighet

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifterna får Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna, utöver vad som föreskrivs på något annat ställe i lagstiftningen, med hjälp av en teknisk anslutning ur registret över dem som tillhandahåller privat service

1) till Folkpensionsanstalten lämna ut de uppgifter om privata serviceproducenter inom socialvården som behövs vid beviljandet av sjukförsäkrings-, pensions- och handikappförmåner samt uppgifter om de i 10 § avsedda verksamhetsberättelser för fastställande av taxorna för sjukförsäkringsersättningen och utvecklande av ersättningssystemet, samt

2) till Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården lämna ut uppgifter om serviceproducenter enligt 5 och 6 § samt i 10 § avsedda verksamhetsberättelser.

Före öppnandet av en teknisk anslutning måste den myndighet som ber om uppgifter avge ett klarläggande om att datasekretessen sköts på behörigt sätt.

Rättsskyddscentralen för hälsovården får dessutom ur registret ta fram en databas för allmänt bruk. Databasen innehåller uppgifter om privata serviceproducenter och kontaktuppgifter om deras servicebransch och företags- eller yrkesverksamhet. Databasen kan dessutom innehålla andra uppgifter om företags- eller yrkesverksamheten som är offentliga. I databasen finns också uppgifter om privata producenter av hälsovårdstjänster och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården.

7 b §

Avgifter

Tillstånd att producera socialservice och registrering av i 6 § avsedda anmälningar om verksamheten är avgiftsbelagda. Dessutom kan en årsavgift tas ut hos de serviceproducenter som fått ett i 5 § avsett tillstånd. Närmare bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av inrikesministeriet med beaktande av vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller med stöd av den. Länsstyrelsen kan meddela närmare föreskrifter om betalningen av avgifterna.

Av årsavgifterna enligt 1 mom. skall länsstyrelserna betala Rättsskyddscentralen för hälsovården en andel som täcker kostnaderna för förandet av registret över dem som tillhandahåller privat service. Närmare bestämmelser om andelen till Rättsskyddscentralen för hälsovården utfärdas genom den förordning av inrikesministeriet som avses i 1 mom.

11 §

Rätt att få upplysningar

Rättsskyddscentralen för hälsovården, länsstyrelserna och kommunerna har utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan avgift rätt att av socialserviceproducenterna få de upplysningar och utredningar som de behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Länsstyrelserna får redan före ikraftträdandet föra in uppgifter om nya serviceproducenter som ansökt om tillstånd i registret över dem som tillhandahåller privat service.

Länsstyrelserna skall överföra uppgifter om

serviceproducenter som beviljats tillstånd enligt 5 §, sådan den lydde vid denna lags ikraftträdande, samt uppgifterna om serviceproducenter som gjort en anmälan enligt 6 §, sådan den lydde vid denna lags ikraftträdande, till registret över dem som tillhandahåller privat service. Uppgifterna skall överföras inom tolv månader efter det att denna lag har blivit stadfäst.

Helsingfors den 15 april 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Liisa Hyssälä*

Bilaga
Parallelltexter

1.

Lag

om ändring av lagen om privat hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 9 februari 1990 om privat hälso- och sjukvård (152/1990) 2 § 3 mom., 4, 8, 10 och 16 §, av dem 2 § 3 mom. sådant det lyder i lag 563/1994, samt fogas till lagen nya 9 a och 14 a — 14 c § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

Med *självständig yrkesutövare* avses den som självständigt utövar sitt yrke med stöd av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/94).

4 §

Tillstånd

En serviceproducent skall ha tillstånd av länsstyrelsen för att få tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster. Av tillståndet skall framgå serviceproducentens verksamhetsområde enligt 2 §.

En serviceproducent som uppfyller villkoren enligt 3 § beviljas tillstånd på skriftlig ansökan.

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

Med *självständig yrkesutövare* avses en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i 2 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och som självständigt utövar sitt yrke.

4 §

Tillstånd

En serviceproducent skall ha tillstånd av länsstyrelsen för att få tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster. Av tillståndet skall framgå serviceproducentens *servicebransch* enligt 2 §. *Tillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga för att trygga patientsäkerheten och som gäller mängden tjänster, de anställda, lokaliteterna, anordningarna och tillbehören samt arbetsmetoderna.*

En serviceproducent som uppfyller villkoren enligt 3 § beviljas tillstånd på skriftlig och undertecknad ansökan.

Av tillståndsansökan skall framgå följande uppgifter om serviceproducenten:

- 1) firma, företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,
- 2) verksamhetsenheter och verksamhetsstäl-

len där hälso- och sjukvårdstjänster tillhandahålls samt kontaktuppgifter,

3) servicebransch och innehållet i de hälso- och sjukvårdstjänster som skall tillhandahållas på basis av det tillstånd som ansökan gäller samt deras planerade omfattning vid varje verksamhetsenhet och verksamhetsställe,

4) den ansvariga föreståndarens namn, personbeteckning, utbildning, yrke, hemadress och övriga kontaktuppgifter,

5) patientombudsmannens namn, utbildning, yrke, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter,

6) den övriga personalens storlek och utbildning,

7) uppgift om registrering i det arbetsgivarregister som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996),

8) platsen för förvaring av journalhandlingar, de centrala principerna för förandet av patientregister och den som ansvarar för förandet av register,

9) till behövliga delar uppgifter om disponibla anordningar och tillbehör samt övriga uppgifter som behövs för att bedöma tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillbörlighet.

Till ansökan skall dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökandes verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen.

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för tillståndsansökan och om hur tillstånd skall sökas kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

8 §

Startanmälan

Varje serviceproducent skall enligt vad som närmare stadgas genom förordning innan verksamheten börjar hos länsstyrelsen anmäla detta. Inspektionsberättelsen skall fogas till anmälan.

8 §

Serviceproducentens startanmälan

Varje serviceproducent skall enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet innan verksamheten börjar hos länsstyrelsen anmäla detta. Inspektionsberättelsen eller av särskilda skäl någon annan tillräcklig utredning skall fogas till anmälan.

9 a §

Anmälan om självständig yrkesutövning

Innan en självständig yrkesutövare börjar tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster

som avses i denna lag skall yrkesutövaren lämna in en skriftlig anmälan om verksamheten till länsstyrelsen.

Av anmälan skall framgå

1) namn, personbeteckning, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter, utbildning och uppgift om under vilket namn eller vilken firma verksamheten utövas,

2) de hälso- och sjukvårdstjänster som tillhandahålls samt på vilken plats de tillhandahålls,

3) uppgift om registrering i det förskotts-
uppbördsregister som avses i lagen om förskottsuppbörd,

4) den plats där journalhandlingarna förvaras,

5) den dag då verksamheten inleds.

Anmälan om att verksamheten upphört skall göras till länsstyrelsen inom 30 dagar efter det att tillhandahållandet av tjänsterna upphörde.

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för anmälan och om hur anmälan skall göras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

10 §

Verksamhetsberättelser

Serviceproducenterna skall årligen lämna länsstyrelsen en verksamhetsberättelse. I berättelsen skall nämnas de ändringar som har skett beträffande personalen, lokaliteterna och verksamheten samt ges andra upplysningar som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

10 §

Verksamhetsberättelser

Serviceproducenterna och de självständiga yrkesutövarna skall årligen lämna länsstyrelsen en verksamhetsberättelse. I berättelsen skall ges upplysningar om verksamheten med hälso- och sjukvårdstjänster samt nämnas de ändringar som har skett beträffande personalen, lokaliteterna och verksamheten.

Närmare bestämmelser om innehållet i, formuläret för och om lämnandet av verksamhetsberättelsen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

14 a §

Register över dem som tillhandahåller privat service

Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna skall för handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden som avses i denna lag samt för övervakning och statistikföring av verksamheten tillsammans driva ett

riksomfattande informationssystem (register över dem som tillhandahåller privat service). I informationssystemet ingår som separata delar ett register över privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare samt ett register över privata socialserviceproducenter enligt vad som föreskrivs i lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996). Rättskyddscentralen för hälsovården svarar för informationssystemets funktion.

Länsstyrelserna för in de uppgifter som avses i 4 § 3 mom. i registret över dem som tillhandahåller service. Länsstyrelserna och Rättskyddscentralen skall dessutom föra in följande uppgifter i registret:

1) uppgifter om förändringar i verksamheten,

2) uppgifter om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och om de påföljder som tillsynsmyndigheten beslutat om, uppgifter om tillsynsmyndighetens inspektioner och resultaten av dessa samt övriga uppgifter som behövs för övervakningen,

3) övriga uppgifter som behövs för handläggning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden och som inte innehåller uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen (523/1999).

Länsstyrelserna för in de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. i registret över självständiga yrkesutövare. Länsstyrelserna och Rättskyddscentralen skall dessutom föra in följande uppgifter i registret:

1) uppgifter om förändringar i verksamheten,

2) uppgifter om verksamhetens omfattning,

3) uppgifter om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och om de påföljder som tillsynsmyndigheten ålagt, uppgifter om tillsynsmyndighetens inspektioner och resultaten av dessa samt övriga uppgifter som behövs för övervakningen,

4) övriga uppgifter som behövs för handläggning och statistikföring av anmälningsärenden och som inte innehåller uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen.

Rättskyddscentralen för hälsovården är registeransvarig. Länsstyrelsen ansvarar för uppgifter som den fört in i registret och för att de uppgifter den inom sin behörighet läm-

nat ut är i enlighet med lagen. Förutom denna lag skall också personuppgiftslagen tillämpas på behandlingen av personuppgifter. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall införas i registren med stöd av 2 och 3 mom.

Uppgifterna om de yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är verksamma som självständiga yrkesutövare och uppgifterna om dem som avses i 4 § 3 mom. 4, 5 och 8 punkten avförs ur registret fem år efter det att den som antecknats i registret har upphört med sin verksamhet som självständig yrkesutövare, ansvarig föreståndare, patientombudsman eller som den som ansvarar för förändret av register.

14 b §

Utlämnande av uppgifter i registret över dem som tillhandahåller privat service samt uppgifternas offentlighet

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifterna får Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna, utöver vad som föreskrivs på något annat ställe i lagstiftningen, med hjälp av en teknisk anslutning ur registret över dem som tillhandahåller privat service

1) till Folkpensionsanstalten lämna ut de uppgifter om privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården som behövs vid beviljandet av sjukförsäkrings-, pensions- och handikappförmåner samt uppgifter om i 10 § avsedda verksamhetsberättelser för fastställande av taxorna för sjukförsäkringsersättningen och utvecklande av ersättningssystemet, samt

2) till Stakes lämna ut uppgifter om de serviceproducenter som fått tillstånd enligt 4 §, självständiga yrkesutövare enligt 9 a § samt i 10 § avsedda verksamhetsberättelser.

Före öppnandet av en teknisk anslutning måste den myndighet som ber om uppgifter avge ett klarläggande om att datasekretessen sköts på behörigt sätt.

Rättsskyddscentralen för hälsovården får dessutom ur registret ta fram en databas för allmänt bruk. Databasen innehåller uppgifter om privata serviceproducenter och självstän-

diga yrkesutövare samt kontaktuppgifter om deras servicebransch och företags- eller yrkesverksamhet. Databasen kan dessutom innehålla andra uppgifter om företags- eller yrkesverksamheten som är offentliga. I databasen finns också uppgifter om privata socialserviceproducenter.

14 c §

Avgifter

Tillstånd att producera tjänster och registrering av en i 9 a § avsedd anmälan om självständig yrkesutövning är avgiftsbelagda. Dessutom kan en årsavgift tas ut hos serviceproducenterna. Närmare bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av inrikesministeriet med beaktande av vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller med stöd av den. Länsstyrelsen kan meddela närmare föreskrifter om betalningen av avgifterna.

Av tillstånds- och årsavgifterna enligt 1 mom. skall länsstyrelserna betala Rättskyddscentralen för hälsovården en andel som täcker kostnaderna för förandet av registret över dem som tillhandahåller privat service. Närmare bestämmelser om andelen till Rättskyddscentralen för hälsovården utfärdas genom den förordning av inrikesministeriet som avses i 1 mom.

16 §

Rätt att få upplysningar

En tillsynsmyndighet har rätt att av den som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster utan avgift få de upplysningar och utredningar som myndigheten behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter, om inte något annat följer av tystnadsplikten.

16 §

Rätt att få upplysningar

Rättskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelsen har utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan avgift rätt att av dem som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster och av privata serviceproducenter och självständiga yrkesutövare få de upplysningar och utredningar som de behöver för att kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Länsstyrelserna får redan före ikraftträdandet i registret över dem som tillhandahåller privat service föra in uppgifter om nya servi-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ceproducenter som ansöker om tillstånd.

Länsstyrelserna skall överföra de uppgifter om serviceproducenter som avses i 4 §, sådan den lydde vid denna lags ikraftträdande, till registret över dem som tillhandhåller privat service. Uppgifterna skall överföras inom tolv månader efter det att denna lag har blivit stadfäst.

Rättsskyddscentralen för hälsovården skall överföra gällande registeruppgifter om självständig yrkesutövning från centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården till registret över dem som tillhandhåller privat service. Uppgifterna skall överföras inom tolv månader efter det att denna lag har blivit stadfäst.

2.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 28 juni 1994 om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 20 § och 24 a § 2 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1030/2000, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §

20 §

*Anmälningsplikt**Anmälningsplikt*

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skall enligt vad som närmare stadgas genom förordning innan han inleder sin verksamhet göra anmälan om självständig yrkesutövning hos rättsskyddscentralen för hälsovården.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skall enligt vad som stadgas i *lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990)* innan han inleder sin verksamhet göra anmälan om självständig yrkesutövning hos *länsstyrelsen*.

24 a §

24 a §

*Innehållet i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården**Innehållet i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården*

I registret införs följande uppgifter om yr-

I registret införs följande uppgifter om yr-

kesutbildade personer inom hälso- och sjukvården:

1) namn, personbeteckning, hemadress, verksamhet som självständig yrkesutövare, rätt att utöva yrke och begränsning eller fråntagande av denna rätt, tillstånd att utöva yrke och återkallelse av detta tillstånd eller rätt att använda yrkesbeteckning för yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och förbud att använda denna samt uppgift om den utbildning som rätten eller tillståndet att utöva yrke eller använda den skyddade yrkesbeteckningen grundar sig på,

kesutbildade personer inom hälso- och sjukvården:

1) namn, personbeteckning, hemadress, rätt att utöva yrke och begränsning eller fråntagande av denna rätt, tillstånd att utöva yrke och återkallelse av detta tillstånd eller rätt att använda yrkesbeteckning för yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och förbud att använda denna samt uppgift om den utbildning som rätten eller tillståndet att utöva yrke eller använda den skyddade yrkesbeteckningen grundar sig på,

-----
Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av lagen om tillsyn över privat socialservice

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen av den 9 augusti 1996 om tillsyn över privat socialservice (603/1996) 5—7 och 11 § samt fogas till lagen nya 7 a och 7 b § som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Ordnande av privat socialservice

5 §

Tillstånd till verksamhet dygnet runt

En privat serviceproducent som fortlöpande tillhandahåller socialservice dygnet runt genom drivande av rörelse eller yrkesutövning skall ha länsstyrelsens tillstånd innan verksamheten inleds eller ändras väsentligt. Av

Föreslagen lydelse

2 kap.

Ordnande av privat socialservice

5 §

Tillstånd till verksamhet dygnet runt

En privat serviceproducent som fortlöpande tillhandahåller socialservice dygnet runt genom drivande av rörelse eller yrkesutövning skall ha länsstyrelsens tillstånd innan verksamheten inleds eller ändras väsentligt. Av

Gällande lydelse

tillståndet skall framgå serviceproducentens verksamhetsområde och verksamhetens omfattning. Länsstyrelsen skall underrättas, om verksamheten upphör.

En serviceproducent som uppfyller villkoren i 3 § beviljas tillstånd på skriftlig ansökan.

Länsstyrelsen skall inspektera en privat verksamhetsenhet som bedriver serviceverksamhet dygnet runt så snart som möjligt efter att länsstyrelsen har fått ansökan om inledande eller ändring av verksamheten.

Angående tillstånd till privat barnskyddsan-

Föreslagen lydelse

tillståndet skall framgå serviceproducentens servicebransch och verksamhetens omfattning. *Tillståndet kan förenas med villkor som är nödvändiga för att trygga klientsäkerheten och som gäller mängden tjänster, de anställda, lokaliteterna, anordningarna och tillbehören samt arbetsmetoderna.* Länsstyrelsen skall underrättas, om verksamheten upphör.

En serviceproducent som uppfyller villkoren enligt 3 § beviljas tillstånd på skriftlig och undertecknad ansökan. *Tillståndsansöges till den länsstyrelse inom vars område tjänsterna tillhandahålls.*

I tillståndsansökan skall nämnas

1) serviceproducentens namn, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,

2) verksamhetsenhetens och verksamhetsställets namn och kontaktuppgifter,

3) servicebransch och innehållet i den socialservice som skall ges på basis av det tillstånd som ansökan gäller samt verksamhetens planerade omfattning vid varje verksamhetsenhet och verksamhetsställe,

4) antalet klientplatser,

5) den ansvariga personens namn, personbeteckning och kontaktuppgifter samt utbildning, arbetserfarenhet och uppgift vid verksamhetsenheten,

6) den övriga personalens storlek och utbildning,

7) uppgift om registrering i det arbetsgivarregister som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996),

8) den dag då verksamheten inleds,

9) platsen för förvaring av klienthandlingar, de centrala principerna för förandet av klientregister och den som ansvarar för förandet av register,

10) övriga uppgifter som behövs för att bedöma tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillbörlighet.

Till ansökan skall dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökandes verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen.

Länsstyrelsen skall inspektera en privat verksamhetsenhet som bedriver serviceverksamhet dygnet runt så snart som möjligt efter det att länsstyrelsen har fått *tillståndsansökan* om inledande eller ändring av verksamheten.

Angående tillstånd till privat barnskyddsan-

stalt gäller 33 § barnskyddslagen.

stalt gäller 33 § i barnskyddslagen (683/1983).

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för tillståndsansökan och om hur tillstånd skall sökas kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

6 §

Anmälan om verksamheten

En privat serviceproducent som bedriver annan i 2 § avsedd verksamhet än verksamhet dygnet runt skall innan verksamheten inleds, ändras väsentligt eller upphör göra en skriftlig anmälan till den kommun där tjänsterna tillhandahålls.

Av anmälan skall framgå serviceproducentens verksamhetsområde och verksamhetens omfattning.

6 §

Anmälan om verksamheten

En privat serviceproducent som bedriver annan i 2 § avsedd verksamhet än verksamhet dygnet runt skall innan verksamheten inleds, ändras väsentligt eller upphör göra en skriftlig anmälan till *det kollegiala organ som ansvarar för socialvården* i den kommun där tjänsterna tillhandahålls.

I anmälan skall nämnas

1) serviceproducentens namn, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,

2) verksamhetsenhetens och verksamhetsställets namn och kontaktuppgifter,

3) servicebransch samt innehållet i verksamheten och dess planerade omfattning vid varje verksamhetsenhet och verksamhetsställe,

4) antalet klientplatser,

5) den ansvariga personens namn, personbeteckning och kontaktuppgifter samt utbildning, arbetserfarenhet och uppgift vid verksamhetsenheten,

6) den övriga personalens storlek och utbildning,

7) uppgift om registrering i det arbetsgivarregister som avses i lagen om förskottsuppbörd,

8) den dag då verksamheten inleds,

9) platsen för förvaring av klienthandlingar, de centrala principerna för förandet av klientregister och den som ansvarar för förandet av register,

10) övriga uppgifter som behövs för att bedöma tjänsternas kvalitet, säkerhet och tillbörlighet.

Till anmälan skall dessutom fogas namn och kontaktuppgifter för den sökandes verkställande direktör eller någon annan som ansvarar för drivandet av rörelsen.

En serviceproducent enligt 5 § behöver inte

En serviceproducent enligt 5 § behöver inte

Gällande lydelse

göra någon särskild anmälan om annan privat socialserviceverksamhet.

7 §

Register över privata serviceproducenter

Länsstyrelsen för ett register över de privata socialserviceproducenter som är verksamma i områdets kommuner och över de sektorer inom vilka de är verksamma.

Kommunerna skall meddela länsstyrelsen uppgifter för registret.

Föreslagen lydelse

göra någon särskild anmälan om annan privat socialserviceverksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och formuläret för anmälan samt om hur anmälan skall göras kan utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

7 §

Register över dem som tillhandahåller privat service

Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna skall för handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden som avses i denna lag samt för övervakning och statistikföring av verksamheten tillsammans föra ett riksomfattande informationssystem (register över dem som tillhandahåller privat service). I informationssystemet ingår som separata delar ett register över privata socialserviceproducenter samt separata register enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) över privata serviceproducenter av hälso- och sjukvård och över självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården. Rättsskyddscentralen för hälsovården svarar för informationssystemets funktion.

Länsstyrelsen skall föra in de uppgifter som avses i 5 § 3 mom. och 6 § 2 mom. i registret över dem som tillhandahåller service samt

1) uppgifter om förändringar i verksamheten,

2) uppgifter om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som utfärdats med stöd av den och om de påföljder som tillsynsmyndigheten beslutat om, uppgifter om tillsynsmyndighetens inspektioner och resultaten av dessa samt övriga uppgifter som behövs för övervakningen,

3) övriga uppgifter som behövs för handläggning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden och som inte innehåller uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen (523/1999).

Kommunerna skall meddela länsstyrelsen uppgifter för registret.

Rättsskyddscentralen för hälsovården är registeransvarig. Länsstyrelsen ansvarar för uppgifter som den fört in i registret och för att de uppgifter den inom sin behörighet läm-

nat ut är i enlighet med lagen. Förutom denna lag skall också personuppgiftslagen tillämpas på behandlingen av personuppgifter. Genom förordning av statsrådet kan utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som skall införas i registret med stöd av 2 mom.

Uppgifterna om den som är verksam som socialserviceproducent, den ansvariga personen samt den som ansvarar för förandet av register avförs ur registret fem år efter det att den som införts i registret har upphört med verksamheten som socialserviceproducent eller ansvarig person.

7 a §

Utlämnande av uppgifterna i registret över dem som tillhandahåller privat service samt uppgifternas offentlighet

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifterna får Rättsskyddscentralen för hälsovården och länsstyrelserna, utöver vad som föreskrivs på något annat ställe i lagstiftningen, med hjälp av en teknisk anslutning ur registret över dem som tillhandahåller privat service

1) till Folkpensionsanstalten lämna ut de uppgifter om privata serviceproducenter inom socialvården som behövs vid beviljandet av sjukförsäkrings-, pensions- och handikappförmåner samt uppgifter om de i 10 § avsedda verksamhetsberättelser för fastställande av taxorna för sjukförsäkringsersättningen och utvecklande av ersättningssystemet, samt

2) till Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården lämna ut uppgifter om serviceproducenter enligt 5 och 6 § samt i 10 § avsedda verksamhetsberättelser.

Före öppnandet av en teknisk anslutning måste den myndighet som ber om uppgifter avge ett klarläggande om att datasekretessen sköts på behörigt sätt.

Rättsskyddscentralen för hälsovården får dessutom ur registret ta fram en databas för allmänt bruk. Databasen innehåller uppgifter om privata serviceproducenter och kontaktuppgifter om deras servicebransch och företags- eller yrkesverksamhet. Databasen kan dessutom innehålla andra uppgifter om företags- eller yrkesverksamheten som är offentli-

ga. I databasen finns också uppgifter om privata producenter av hälsovårdstjänster och självständiga yrkesutövare inom hälso- och sjukvården.

7 b §

Avgifter

Tillstånd att producera socialservice och registrering av i 6 § avsedda anmälningar om verksamheten är avgiftsbelagda. Dessutom kan en årsavgift tas ut hos de serviceproducenter som fått ett i 5 § avsett tillstånd. Närmare bestämmelser om avgifterna utfärdas genom förordning av inrikesministeriet med beaktande av vad som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller med stöd av den. Länsstyrelsen kan meddela närmare föreskrifter om betalningen av avgifterna.

Av tillstånds- och årsavgifterna enligt 1 mom. skall länsstyrelserna betala Rättskyddscentralen för hälsovården en andel som täcker kostnaderna för förandet av registret över dem som tillhandahåller privat service. Närmare bestämmelser om andelen till Rättskyddscentralen för hälsovården utfärdas genom den förordning av inrikesministeriet som avses i 1 mom.

11 §

Rätt att få upplysningar

Tillsynsmyndigheten har rätt att av socialserviceproducenten utan avgift få de upplysningar och utredningar som den behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter, om inte något annat följer av tystnadsplikten.

11 §

Rätt att få upplysningar

Rättskyddscentralen för hälsovården, länsstyrelserna och kommunerna har utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan avgift rätt att av socialserviceproducenterna få de upplysningar och utredningar som de behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Länsstyrelserna får redan före ikraftträdandet föra in uppgifter om nya serviceproducenter som ansökt om tillstånd i registret över dem som tillhandahåller privat service.

Länsstyrelserna skall överföra uppgifter om serviceproducenter som beviljats tillstånd en-

ligt 5 §, sådan den lydde vid denna lags ikraftträdande, samt uppgifterna om serviceproducenter som gjort en anmälan enligt 6 §, sådan den lydde vid denna lags ikraftträdande, till registret över dem som tillhandahåller privat service. Uppgifterna skall överföras inom tolv månader efter det att denna lag har blivit stadfäst.
